

Fontos vagy

*Emlékezés a 10 évre, rövid ismertető
az alkoholizmus betegségről, a felépülésről és a
Hívatásőrző HáZRól*

*Tíz éves
a HÍVATÁSŐRZŐ HÁZ*

Tartalomjegyzék

10 éves a Hivatásőrző Ház.....	2
Az alapító Atyák.....	6
Az alkoholbetegségről	13
Ki az alkoholbeteg	14
Kérdőív	16
Az alkoholbetegség kezelése	18
Alkoholbetegek hozzátartozói	21
Tanúságtételek	23
Rólunk írták	37

10 éves a Hivatásőrző Ház **"Visszaemlékezés az alapítók nevében"**

Bíboros úr, Érsek és Püspök Urak! Tisztelendő Urak! Igazgató Úr! A Hivatásőrző Ház dolgozói! Kedves vendégek, hölgyeim és uraim!

Pátkai István vagyok, szemorvos feleségemmel együtt, neurológiai, pszichiátriai valamint addiktológus ismeretekkel a poggyászsóban közel harminc évet afrikai és ázsiai országokban dolgoztunk, orvosi missziós küldetésben. Az elmúlt évet Ruandában töltöttük és az év elején néhány hónapig a Fülöp Szigetek tájfun sújtotta Leyte szigetén vettem részt a helyreállító munkában.

Küldetésünk hosszabb rövidebb megszakításokkal történt és időközben itthon, nagyobb rész az Esztergomi Vaszary Kolos Kórház Ideggondozójában Hidász Zoltán Igazgató úrral dolgoztam együtt. Hidász Igazgató úrban, kedves Zoli barátomban nagyszerű kollégát ismerhettem meg. Akkoriban innovatív közösségi pszicho szociális munka, a társadalom peremére szorult személyek gondozása, a mindig új szempontokat felvető házi látogatások jutnak eszembe, közös erőfeszítéseket tettünk, területünkön az alkoholbetegek kényszerkezelésének megszüntetése jutnak eszembe. Szorosan együttműködtünk a Református Iszákos mentő Misszió Dömösi Műhelyével.¹ Hidász Zoltán a korszerű klinikai munkája mellett lelkesen és hozzáértően vezette be gondozónkban a computeres adatrögzítést. Úgy gondolom, hogy a Hivatásőrző Ház titkárnőjének, Katikának nem lehet komolyabb problémája a

---

¹ Balog, Z. és Pátkai, I. Kék Kereszt Gyógyító Otthon, Esztergom, Végeken, 1993. 4.évfolyam, 1. szám.

Hidász, Z. és Pátkai, I. Alkoholbetegek egymást segítő csoportjai Dorogon és Esztergomban, Esztergom Vaszary Kolos Kórháza Ideggondozó, Végeken, 1993. 4. évfolyam 1. szám 23-25. oldal.

computer alkalmazásával, hiszen a szomszéd szobában dolgozó Igazgató Úr mindig rendelkezésére áll.

Szívesen emlékezem Balás Béla püspök úrral való együttműködésre, amikor a bajóti térségben a karitás keretei között egy vidéki családsegítő központot terveztünk. 1993-ban Rauch László atya, TERNYÁK Csaba érsek úr, ACKERMANN Kálmán plébános kérésére, bátorítására Valkai Zsuzsa pszichológussal az Egyesült Államokba utaztam, ahol az alkoholproblémával küszködő egyházi személyek kezelésében bevált AA Minnesota Modellt tanulmányoztuk. Közel egyhónapos utunkról készült jelentésünket tíz évvel később a leányvári Hivatásörző Ház megvalósítói felhasználták.² Jó érzéssel gondolok arra, hogy az intézmény alapításához és immáron tízéves működéséhez Hidász Zoltán volt munkatársam és Valkai Zsuzsával készített beszámoló, fordításaink hozzájárultak.

A múlt idézése emlékezés, hála, a szív emlékezése. A Hivatásörző Ház tervezésére emlékezve, mindazokra gondolva akik ebben részt vállaltak, akik élnek és azok akik már nincsenek közöttünk a hála vezérli reflexióimat.

Kálmán Atya, László Atya, PREGUN István atya, kedves Valkai Zsuzsa pszichológus kolléganőm köszönöm nektek a bátorságot, hogy kezdeményeztetek, hogy a nemzetközileg bevált módszert kultúránkba plántáltátok, hogy készek voltatok kisebb nagyobb változtatásokra, hogy a lelki segítség, sokszor magányos útjain, a szenvedélybetegek segítése útján elindultatok. Hogy romjaiban is tiszteltétek alkoholfüggő embertársainkat és fáradoztatok a befogadó közösségek formálásán.

Az amerikai modell neve Guest House, a sokféle jelentés miatt nehezen ültethető át a magyar nyelvbe. Így lett intézményünk neve "Hivatásörző Ház", őrizve a minnesotai modell minden értékét. Én is azok között voltam, akik a jelen elnevezés mellett álltak ki.

---

² Pátkai, I. és Valkai Zs, Beszámoló az amerikai tanulmányútról, Kézirat, 1993 július 19 - augusztus 29.

Ugyanakkor sokszor gondolok a Guest House mély szimbolikus jelentésére. Zsuzsával, László atyával beszélgettünk erről az USA-ban és amikor vendéglátóinktól elköszöntünk, a búcsúbeszédeinkben kibontottuk a Guest - Vendég és Host - Gazda, Vendéglátó modell mély üzenetét.³

A klasszikus segítő modellben mi segítőik vagyunk a vendéglátók, várjuk betegeinket a rendelőkben, intézményeinkben, mi diktáljuk a szabályokat. Nem kétséges, hogy a jó gazda és vendéglátó szerepünk fontos, de van az éremnek egy másik oldala, mely arra hív bennünket, hogy mi gondoskodásban részt vállalók elsősorban "vendégek", "guest-ek" legyünk.

Ezzel a szimbolikával hajtunk főt az amerikai modell elnevezése előtt, a "guest" - "vendég" szó emlékeztessen bennünket, hogy legyünk vendégek, amikor a segítő interakciókban mások földjére, otthonába, belső világába lépünk, a betegek, a kliensek, a rászorulóknak diktálják a szabályokat és nem fordítva.

A világszerte sikeres modell meghonosítása, a szakmai körökben való elfogadtatása, a fáradságos szervezés, rengeteg előítélettel való megküzdés az alapítók szakmaiságát, magas sztandarjait tükrözik. Ezt szakmai köreinkben elismerték leírták, gondolok itt elsősorban Kelemen Gábor és Magyar Balázs tudós pszichiáter kollégáink közleményeire (5,6). Az alapítók és a fenntartók bölcsességét dicsérik az utódok, - az intézményesült "Hivatásörző Ház" ma már tízéves tapasztalattal, hasonló kezdeményezésekre ösztönző példaadásával elfoglalta méltó helyét a hazai akohol- és szenvedélybetegellátó rendszerben.

Elköszönök a nemrég elhunyt alapítóktól egy számomra nagyon kedves, a helyzetre hangolt történettel.⁴

---

³ Kelemen Gábor, B Erdős Márta (2004): A Cultural Approach to 12-Steps Fellowship Programs in Hungary. International Journal of Self Help and Self Care, 2. 187-203.

Magyar Balázs, A függőség rosszindulatú, gyógyíthatatlan, halálig tartó betegség! Udvarhelyi Híradó XXII. évf. 185. sz. 2011. 09. 23.

⁴ Marcus Colonel, izraeli katona zsebében talált történet. Colonel Marcus 1948 június 11-én esett el.

Hogyan is kezdjem? Képzeljük magunkat az óceán partjára. Itt vagyunk a vitorlás hajók kikötőjében. László Atya, Kálmán Atya, Pregon atya Zsuzsa kolléganőnkkel indulnak messze útra, karcsú szép vitorlás hajón. Mi a parton maradottak Ternyák Csaba és Balás Béla püspök urak, Hidász Igazgató úr, Magyar Balázs doktor úr és én is integetünk a jó széllel indulók felé. Duzzadnak a vitorlák, repül a hajó, viszi csodálatos terhét, drága barátainkat, már csak egy ködbevesző fehér vonal látszik, majd eltűnik a szemünk előtt. Csend van, döbönt feszültség érezhető közöttünk. Valaki tétován megtöri a csendet, szorongva, bátortalanul mondja. Nos elmentek, vége, menjünk haza. Indulunk is, de mindannyian érezzük, hogy nincs vége. Igen, innen elmentek, integettünk nekik, bye-bye-t, Isten hozzádot mondtunk, de biztos reménnyel tudjuk, hogy tovább élnek, és ott túl az óceán másik partján révbe értek és Valaki így köszöntötte őket. Welcome! Isten hozott Zsuzsa, Kálmán, László és István!.

Összeállította:

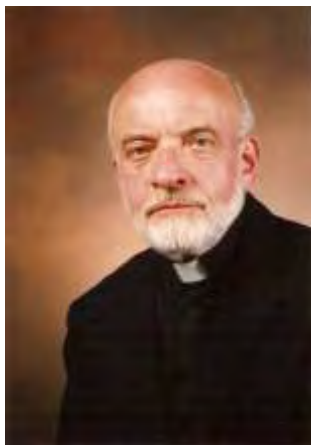
Pátkai István dr.

Ideg és elmeorvos, addiktológus

Leányvár, 2014. szeptember 24.

Az alapító atyák

Rauch László (1926-2013)

Rauch László atyával készült interjú részlet:

„1999-ben Budapestre repültem, hogy az aranymisémet a Pécshez közeli Komlón elmondhassam. Hatunkat szenteltek annak idején, de ötven év elmúltával, fájdalom, már csak hárman éltünk. A méltató beszédet az azóta sajnos igen fiatalon elhunyt Pregun István pápai prelátus, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia akkori titkárságvezetője mondta.

Ittlétemkor próbáltam a magyar egyházi vezetéssel megosztani rochesteri tapasztalataimat, nem sok eredménnyel. Magyarországon abban az időben a drasztikus gyógyszeres elvonókúra volt még csak elterjedve. A sok gyógyíthatatlan, sűrűn visszaeső iszákos közé a püspökök érthetően nem szívesen küldték papjaikat, a Guest House Alapítványról, a legújabb eredményekről semmilyen ismeretük nem

volt. Az elkésztő állapotot és a tehetetlenséget látva nem hagyott nyugodni a probléma. Hosszas próbálkozás után végre elértem, hogy Ternyák Csaba, a jelenlegi egri érsek látogatást tegyen mind a michigani, mind a rochesteri Guest House-okban. Mi, amerikai magyarok gyorsan összeadtunk annyi pénzt, amennyi az induláshoz feltétlenül kellett, remélve hogy a holtpontról kimotozhatjuk a papi gondozás ügyét. Az igazi áttörést a Várszegi Asztrik főapát által szervezett konferencia hozta meg, amelyet Alkohol és drog: van kiút! címmel rendeztek meg 2002. júliusában Pannonhalmán. Itt mondta el a főapát azóta híressé vált őszinte mondatait: „Joggal merül fel a kérdés, mit keres az alkohol az egyházban? Az egyház, a kolostor része a társadalomnak, a szenvedélybetegség pedig nem áll meg egy közösség kapujában sem.”

Még abban az esztendőben az amerikai gyűjtést kiegészítve a Püspöki Konferencia megvásárolt egy üresen álló ingatlant Leányvár településen. Nem telt el két év, és megnyitotta kapuit a „minnesotai modell” mintájára működő leányvári Hivatásörző Ház. Lassan kilenc éve működik a rehabilitációs otthon, egyszerre 12 bentlakóval, és büszkén mondják, elvértve akad csak visszaeső. A ház munkatársa két jól felkészült addiktológus-pszichológus, valamint két „kísérő”, aki már évek óta megmenekült az alkoholtól.

Én időközben nyugdíjba mentem és el kellett búcsúznom kedves híveimtől Normandy Beach-ben. Az idő fölöttem se múlt el nyomtalanul, egyre nehezebben mozogtam, egyre jobban fájtak az ízületeim, aminek csípőprotézis beültetése lett a vége. Elhatalmasodó gerincproblémáim miatt ma már járókerettel is csak nehezen tudok menni, emiatt kerekesszékekkel közlekedem és nővéri segítséggel. A katolikus egyház által fenntartott St. Lawrence Rehabilitation Center lakójaként – ez New Jersey állam Lawrenceville városában található – teljes ellátásban van részem. Mondhatom, kényeztetnek. Minden nap van szentmise, vagy ha nem érzem jól magam, egy mozgásában kevésbé korlátozott pap betegársam keres fel szobámban és ott áldoztat meg. Ha a testemet meg is gyötörte az élet, nyugodt szívvel mondhatom, lélekben felkészültem a „nagy útra”, Jézussal való találkozásra. Szerettem volna még egyszer legalább hazalátogatni,

felkeresni fiatalkori életem helyszíneit, találkozni ismerőseimmel, barátaimmal és élő rokonaimmal, de fájó, erről már végleg le kell mondanom. Szüleim, két nővérem régen eltávoztak, unokaöcsém és családja viszi tovább a „stafétabotot”. Ma már nem gyötör büntudat az évtizednél is hosszabb alkoholizmusom miatt, hiszem, hogy ezzel a próbatétellel engem választott ki az Úr jó néhány sorstársam megmentésére.

(Eddig a telefonban elmondott „életregény”, Rauch László atya nem hétköznapi története. Azóta többször végignéztem leányvári Hivatásörző Házzól készült, az interneten is megtekinthető filmet, ami egyértelműen a Magyar Katolikus Egyház sikertörténete.

Elcsépeelt szlogen: nem lett volna a magyar „minnesotai projekt”, ha Rauch atya nem lett volna. Olvashattuk: életét váltakozva kísérték komoly kudarcok, megpróbáltatások és szép sikerek. A magyar történelem viharos évtizedeiből, az emigráns élet szenvedéseiből bőven kijutott neki. Mégis a Gwynedd- Mercy College tantestületében végzett pedagógiai tevékenységét, a Normandy Beach-i plébánián eltöltött sikeres lelkipásztori munkáját méltó módon koronázta meg múlhatatlan érdemével, amit a magyar keresztény egyházak szenvedélybetegeinek megmentéséért tett.)

A beszélgetőtárs: **Sümegh László**

Hálás köszönettel tartozom Sümegh László barátomnak a magam és családjunk nevében azért, hogy ezt az életútmonológót lejegyezte. Az írás alapját képező néhány telefonbeszélgetés és internetes levélváltás közte és Rauch László atya között alig két hónapja történt meg. Szeretett anyai nagybátyám még jóváhagyta a kész szöveget, majd röviddel utána egészségi állapota rohamosan romlani kezdett, s 2013. március 5-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Az USA-ban, a New Jersey állambeli Tom Riversben, utolsó szolgálati helyéhez közeli településen helyezték örök nyugalomra, az ottani temető papi parcellájában.

Nagybátyám, akivel, amióta egészségi állapota miatt már nem tudott Magyarországra látogatni, mint korábban tette, szinte napi kapcsolatban álltam telefonon és a világháló révén, sokszor elmondta nekem, hogy élete során mindvégig magáénak tudta és érezte Isten segítségét és mindenre kiterjedő kegyelmét. Én magam Isten különleges kegyelemnek tudom be, hogy még mielőtt végső útjára elindult volna, volt ereje hozzá, hogy életútjának tollba mondott példájával szolgálhasson mások számára, mindenekelőtt az albertfalviaknak, akikhez oly sok szál fűzte, s akiket mindig imáiba foglalt.

Teljes és szép élete volt. Isten nyugosztalja Őt!

Tripolszky László
(Rauch László atya unokaöccse)

Ackermann Kálmán (1937-2013)

Született Szegeden, 1937. február 13., szentelték Székesfehérvárott, 1964. június 18., inkardinálva a főegyházmegyébe 1993. Káplán Adonyban 1964–66, Piliscsabán 1966–67, Bp.-Nagytétényben 1967–68, Dunaújvárosban 1968–71, Bicskén 1971–75, Székesfehérvár-Belvárosban 1975. Plébános Tabajdon 1975–77, Pilisszentkereszten 1977–2012. Pilisszentlászlón is 1998. C. esperes 1985. Nyugállományban 2012. augusztus 1-től. Elhunyt 2013. október 8-án életének 77., áldozópapságának 50. évében.

Ackerman Kálmán atya sokat tett a szenvedélybetegségben szenvedő papokért. Következőkben álljon itt egy interjúrészlet az életéről, ami az *Utak – Útkeresők – Szendvedély – Betegség* c. könyvben⁵ jelent meg.

Volt-e szemed és szíved az alkoholproblémás emberekre?

- Volt segítségem. Hozzám került egy fiatalember, aki élete végéig velem maradt, és neki is voltak alkoholproblémái.

---

⁵ Kály- Kullai Károly Új Ember Kiadó, Budapest, 2007

Testközelből éreztem meg, mit jelent az, hogy valakinek meg kell harcolnia, meg kell küzdenie az alkohollal, a függőséggel. Ez a kapcsolat inkább a siker, mint a tragédia felé mutatott. Több olyan orvossal találkoztam a Hárshegyen, akik már nemcsak beszéltek, hanem tettek is az alkoholizmus mint társadalmi probléma megoldásáért. Egyikőjük azt kérte tőlem, nevezek meg egy pár olyan papot, akihez bizalommal delegálhatják mindazokat a betegeket, akiknek a gyógyulásához vallási kérdések tisztázása, lelki vezetés is fontos lenne.

Hogyan alakult ki ez a kapcsolat?

- Úgy, hogy magam is pszichiáteri segítségre szorultam. Nem szenvedélybetegség miatt, hanem nekem is voltak zavaraim. Nyugtalanág, feszültségek voltak bennem. Nem szenvedélybetegség és nem is hivatásom okozta, viszont támogatásra szorultam. A mai napig is érzem és tudom, hogy kerestem és megtaláltam az emberemet (vö. Jn 5,1-18)

Egyházi téren nem kaptál elismerést?

- Ez nem probléma. Amikor a papi alkoholizmus kérdésével már a püspöki kar is foglalkozott, akkor Paskai bíboros úr engem kért meg, hogy képviseljem az Esztergom-budapesti egyházmegyét. Bekapcsolódhattam az intézményesülés előkészítő tárgyalásaiba, a Guest House modell magyarországi adaptálásába, de azért úgy éreztem, egyedül maradtam. Nem kitüntetésre vágyakoztam.

Hogyan látod ezeket a kezdeményezéseket? Tartasz-e velük kapcsolatot? Beteljesült-e valami, amit te is szeretnél volna?

- Ott voltam a Leányváron meginduló Hivatásórző Ház vajúadásánál, szülésénél, előkészítésénél. A nemzetközi kapcsolatok építéséből is kivettem a részem, valamint a Guest

House Alapítvány munkájából is. Ennek ellenére úgy érzem, ez már nem az én világom. Öröm számomra, hogy egyre több pap fejezi be programját a házban, helytállnak, folyamatosan tartják a kapcsolatot az intézménnyel. Tudok olyanokról is, akik visszaestek, talán újra irányíthatók Leányvárra.

Hálásak vagyunk az alapító atyáknak a kezdeményezésükért és a kitartó munkájukért.

MENNYEI ATYÁNK! Lélek vagy, és aki téged akar imádni, annak lélekben és igazságban kell imádnia téged; de hogyan imádkozhatunk téged lélekben és igazságban, ha nem vagyunk józanok, ha csupán törekszünk a józanságra!

Küldd hát Lelkedet szívünkbe! Ó, az ember oly sokszor hívja, hogy jöjjön és adjon bátorságot és életet, erőt és kitartást; de először – és ez a feltétele a többinek, annak is, hogy ez a többi a javukat szolgálhassa –, először tegyen józanná minket!

Søren Kierkegaard

Alázkodjatok meg az Isten hatalmas keze alatt, hogy annak idején megdicsőítsen benneteket. Minden gondotokkal forduljatok hozzá, mert neki gondja van rátok. Józanok legyetek és vigyázzatok. Ellenségetek, a sátán, ordító oroszlán módjára ott kószál mindenütt, és keresi, kit nyeljen el. Erősen álljatok neki ellen a hitben, hisz tudjátok, hogy testvéreiteket is ezek a szenvedések sújtják a világban. A minden kegyelem Istene pedig, aki Krisztusban örök dicsőségre hívott meg benneteket, rövid szenvedés után maga fog majd titeket tökéletessé tenni, megerősíteni, megszilárdítani és biztos alapra helyezni. Neki legyen dicsőség, és övé legyen az uralom örökkön-örökké! Amen.

(1. Pét 5, 6-11.)

Az alkoholbetegségről

Igen, az alkoholizmus betegség, ráadásul gyógyíthatatlan, halálos betegség, de tünetmentesen tartható. Sőt, lehetőség nemcsak absztinenciára van, hanem józan életre is, ami sokkal több, mint a „nem ivás”. Az alábbi sorokban röviden szeretnénk ismertetni, mit is jelent az alkoholizmus betegség, ki az alkoholista, megmutatjuk a felépülés általunk kínált útját, és szólunk azokhoz a hozzátartozókhöz, barátokhoz is, akik segíteni szeretnének alkoholbeteg ismerősüknek, társuknak, paptársuknak.

Mi hisszük, hogy van remény a felépülésre, és terápiánk eredményessége (60-70%) is azt mutatja, hogy ez a remény valóságos és reális.

Jelmondatunk, mely füzetünk címét adta, s melyet munkánk során nap mint nap képviselünk is a betegek felé:

***„Fontos vagy,
egyszeri és megismételhetetlen érték.
Ha elvesznél, az jóvátehetetlen lenne!
Vigyázz magadra,
segíts másoknak is a megmaradásban!”***

Ki az alkoholbeteg?

A Magyar Katolikus Lexikon *alkoholizmus* cikkszava alatt a következőt olvashatjuk: **„alkoholizmus: szeszesital gyakori fogyasztása belső kényszerből. (...) Az alkoholtól való függés már szenvedély, amelyet az akarat nem képes befolyásolni és szabályozni. (...) Lelki függésről akkor beszélünk, ha az illető számára az alkohol még önmagánál is fontosabb. Ez már a **betegség állapota, melyben az ivás minden más szükségletet megelőz, s a szervezet biokémiai átalakulása révén fizikai függéshez vezet. Ez olyan erős lehet, hogy az alkohol megvonása hiánytünetekkel (gyöngeség, nyugtalanság, remegés, izzadás) jár.**”** (155. o.)

A mértéktartó ivás a társasági élettel – nem szükségszerűen, de - együtt jár. Fontos kifejezés e mondatban a „mértéktartó”. Aki már nem képes a mértéket tartani, az alkoholbeteg, akinek ez a képessége megvan, azt szociális ivónak nevezünk. Mit is jelent ez?

A **szociális ivásnak** három jellemzője van:

- 1. alkalomszerű, nem rendszeres**
- 2. társaságban fogyasztunk, ünnepekhez kötötten**
- 3. ilyenkor is csak mértékkel iszunk, lerészegedésre nem lehet ok**

A három ismerv egyszerre kell fennálljon, hogy szociális ivásról beszéljünk. Amennyiben ezt nem tartjuk be, és egyre többet és többet iszunk, kialakul a kóros ivás.

Mit nevezünk kóros ivásnak?

→ Ha minden nap esténként a televízió előtt megiszunk egy üveg sört, és még ha jól is esik

→ ha gyakran ürügyet keresve sokat iszunk, mindenféle dologra hivatkozva, akkor már kóros ivásról beszélünk. A kóros ivás még nem alkoholizmus, de már súlyos következményekkel jár: testi-lelki betegséget okoz, már kialakult betegséget súlyosbít. Magas vérnyomás, gyomorfekély, szívritmuszavar, májgyulladás, elhízás járhat vele együtt.

Egyes betegek beszámolnak arról is, hogy ők soha nem voltak sem szociális, sem kóros ivók. Már a legelső pohárnál érezték, hogy nem tudnak mértéket tartani. Náluk tehát nem fokozatosan alakult ki a betegség, hanem kezdettől fogva kontrollálhatatlan volt az ivásuk.

Ki tehát az alkoholbeteg?

Alkoholbetegnek azt nevezzük, aki elvesztette a kontrollt ivása felett. Ha tehát nem tudunk felhagyni az ivással, akkor már kötődünk az alkoholhoz, s ha kötődünk és kényszert érzünk arra, hogy igyunk, akkor alkoholbetegek vagyunk. Alkoholbetegségről tehát akkor beszélünk, ha olyannyira hozzászoktunk az alkoholhoz, hogy függünk tőle.

A hozzászokás és a mérték elvesztése nem kell, hogy feltétlenül együtt járjon, ha azonban bármelyik kialakult, csak a szertől való teljes és végleges tartózkodás (absztinencia) hoz megoldást.

Ha a kontrollált ivás képessége elveszett, az mindig végleges!

Az alkoholizmusnak három formáját különböztetjük meg:

- a) legáltalánosabb, amikor valaki hosszú évek alatt jut el a **hozzászokáshoz** (kb. 8-12 év)
- b) másik forma: „akiben mindig van” egy kevés alkohol, még ha talán sosem részegeedik le tőle. Ő a **szinten tartó**.
- c) akit **„elkap a gépszíj”**, és olyankor kontroll nélkül iszik. Ezeket a napokat még több hónapos absztinencia is követheti, amelyet nem nevezhetünk józanságnak, hiszen az alkoholista gondolkodás megmarad akkor is, amikor nem iszik. A betegség előrehaladtával egyre több nap telik el ivással. És egyre rövidülnek az alkoholmentes időszakok.

A betegséget nem lehet akarattal vagy ígéretekkel gyógyítani!

Röviden összefoglalva: az alkoholbetegség függőség, mely arról ismerhető fel, hogy az illető nem képes önerőből végleges és teljes absztinenciát tartani.

A következő, 27 kérdésből álló teszt segít Önnek tisztázni az addiktív (függést okozó) szerrel való kapcsolatát.

Kérdőív a függőségről

Ezt a kérdőívet azért adjuk Önnek, hogy segítsen tisztázni az addiktív szerrel való kapcsolatát. A kérdőívben szereplő szer szó alatt értünk minden olyan kémiai anyagot, melynek hangulatot, érzéseket, befolyásoló hatása van.

1. Használta már a szert – a felébredést követő 4 órán belül?
2. Változik az Ön személyisége, mikor a szer hatása alatt áll?
3. Használta már titokban, vagy olyankor, amikor egyedül volt?
4. Okozott-e gondot Önnek a szer használata, vagy már tett lépéseket azért, hogy szabályozni tudja annak használatát?
5. Tapasztalt már depressziót, szorongást, kedvetlenséget a szer használata után?
6. Kellett már bocsánatot kérni valakitől a szer használata miatt?
7. Tapasztalt-e emlékezetkiesést mikor a szer hatása alatt állt?
8. Használta már a szert nem megfelelő időpontokban? (pl.: munkakezdés, gépkocsi-vezetés, ügyintézés előtt)?
9. Okoz-e Önnek egészségi problémát a szer használata?
10. Folytatta-e a szer fogyasztását olyankor is, amikor már nem érezte tovább a vágyott hatást?
11. Okozott-e kellemetlenséget környezetében, kértek már segítséget az Ön szer használata miatt?
12. Volt már olyan eset, mikor túllépte az előírt gyógyszeradagot?
13. Került már a szer használata miatt olyan helyzetbe, amit józanul elkerült volna (utcán vizelés, bűncselekmény, irreális partner kapcsolat – stb...)?
14. Gondolt, vagy követett már el kifogásolható dolgokat a szer használata érdekében?

15. Volt már olyan, hogy gondolatai szinte állandóan a szer használata körül jártak?
16. Volt már otthoni, munkahelyi, közlekedési balesete a szer használata miatt?
17. Okoz-e Önnek bármilyen anyagi problémát a szer használata?
18. Kihat-e a szer használata az Ön étkezési, alvási, mozgási szokásaira?
19. Volt már olyan, hogy szert váltott? (Pl.: alkoholoról – gyógyszerre/kábítószerre)?
20. Kihat-e a szer használata bármi módon az Ön munkájára?
21. Tapasztalt már remegést – reszketést, izzadást, borzongást a szer használatát követően?
22. Romlott-e az Ön ápoltsága a szer használata óta?
23. Érzett már szégyent, büntudatot a szer használata után, vagy azzal kapcsolatos viselkedése miatt?
24. Tett már valaki elítélő megjegyzést Önre, az Ön szerhasználatáért?
25. Volt már olyan, hogy túl sokat fogyasztott, túl adagolta magát, vagy el is veszítette eszméletét (pl.: eszméletvesztésig ivott)?
26. Kihat-e a szer mértéktelen fogyasztása az Ön jó hírére, illetve veszített már el barátokat, emiatt, romlottak-e meg kapcsolatai?
27. Romlott-e az Ön teljesítő képessége otthon, munkában, egyéb területeken?

Jelölje be jól láthatóan az igen válaszokat, számolja össze, írja ide az összeget: ___ igen.

Törekedjen a legteljesebb őszinteségre!

Amennyiben az igeneket összeszámolva Ön többet írt 3-nál, akkor valószínűleg alkoholbetegségben szenved.

Az alkoholbetegség kezelése

Ahhoz, hogy az alkoholbetegség **kezelése sikeres legyen**, két nagyon fontos dolog szükséges. Az egyik, hogy **a beteg belássa, hogy probléma van az alkoholfogyasztásával**, vagyis a személyes felelősség felvállalása, a másik, hogy **kérje és elfogadja a segítséget**.

A kezelésnek kettős célja van:

a) a teljes absztinencia

b) megtanulni józanul gondolkodni és élni, önmagunkkal, másokkal (és még Istennel is) örömteli, békés kapcsolatot kialakítani.

Legfontosabb cél az életstílust alapvetően megváltoztatni, a régi szokások, gondolkodás helyett újakat kidolgozni.

A következőkben ismertetjük, mi milyen megoldást tudunk kínálni az alkoholbeteg egyházi személyek, illetve egyházi munkatársak számára.

A Hivatásörző Ház célja:

Az alkoholbeteg- és drogfüggő egyházi személyek (papok, szerzetesek) és egyházi munkatársak (világiak) gyógykezelése. **Első és legfontosabb feladatunk tartjuk, hogy segítséget nyújtsunk ahhoz, hogy a kezelés során a szenvedélybeteg felismerje betegségét, belássa tehetetlenségét és megkeresse azokat az új módokat, melyek segítségével ebben az élethelyzetben hogyan tud absztinens és józan maradni.**

A terápiás program:

Az alkoholizmus, a drogfüggőség primer, krónikus, progresszív betegség, melynek kezelésében intézményünk a **Minnesota Modell** alapelveit tekinti irányadónak, amelyek a következők:

- I. A változás lehetősége (remény a gyógyulásban)
- II. A betegségkoncepció (az alkoholizmus betegség)
- III. A kezelés célja (absztinencia, életstílus megváltoztatása, kapcsolatok gyógyulása)
- IV. Az Anonim Alkoholisták 12 lépéses programja

Az egyházi személyeket és egyházi munkatársakat 12 férőhelyes, komfortos, vonzó, családias, nem kórházi környezetben, személyiségüket és hivatásukat tisztelve hívjuk a gyógyulás útjára.

A terápia (kezelés) ideje kb. 6 hónapig terjedhet, amely együtt tartja szem előtt a szakmai (egészségügyi) és spirituális (hivatásápolási) szempontokat. Ebben segítséget nyújtanak: pszichiáter, pszichológus, addiktológiai konzultáns, spirituális, lelkipásztor, mentálhigiénés szakemberek és ápolók. A munkatársak között vannak felépülőben lévő alkoholbetegek, ahogyan a módszer ezt megkívánja.

Mi történik kezelés nélkül? A betegség egyre súlyosbodik, az egészségi állapot romlik. Szellemi leépülés, elmebetegség, gondnokság alá kerülés és sok esetben halállal végződő öngyilkossági kísérlet a végállomás.

MI AZONBAN HISSZÜK:

VAN REMÉNY!

Az Anonim Alkoholisták 12 lépése

1. Beismertük, hogy tehetetlenek vagyunk az alkohollal szemben –, hogy életünk irányíthatatlanná vált.
2. Eljutottunk arra a hitre, hogy egy nálunk hatalmasabb Erő helyreállíthatja lelki egészségünket.
3. Elhatároztuk, hogy akaratunkat és életünket *a saját felfogásunk szerinti* Isten gondviselésére bízunk.
4. Félelem nélkül mélyreható erkölcsi leltárt készítettünk magunkról.
5. Beismertük Istennek, magunknak és egy embertársuknak hibáink valódi természetét.
6. Teljességgel készen álltunk arra, hogy Isten megszabadítson bennünket mindezekről a jellemhibáktól.
7. Alázatosan kértük őt hiányosságaink felszámolására.
8. Listát készítettünk mindazokról, akiknek valaha kárára voltunk, és hajlandóvá váltunk mindnyájuknak jóvátételt nyújtani.
9. Közvetlen jóvátételt nyújtottunk nekik, ahol lehetséges volt, kivéve, ha ez sérelmes lett volna rájuk, vagy másokra nézve.
10. Folytattuk a személyes leltár készítését, és haladéktalanul beismertük, amikor hibáztunk.
11. Igyekeztünk ima és meditáció útján elmélyíteni tudatos kapcsolatunkat *a saját felfogásunk szerinti* Istennel, csak azért imádkoztunk, hogy felismerjük velünk kapcsolatos akaratát, és hogy legyen erőnk a teljesítéséhez.
12. E lépések eredményeként spirituális ébredést éltünk át, megpróbáltuk ezt az üzenetet alkoholistákhoz eljuttatni, és ezeket az elveket életünk minden dolgában érvényre juttatni.

Alkoholbetegek hozzátartozói

Az alkoholizmus családi betegség, az egész családot érinti. Ezt azonban legtöbbször úgy az alkoholbeteg, mint a hozzátartozók tagadják: „a mi családjunkra ez nem jellemző, nálunk ez nem probléma; a plébános úr nem alkoholista, csak szeret inni, ez csak nem baj...”.

Sok esetben a családok, hozzátartozók, rendtársak, paptestvérek ilyenkor elszigetelődnek a probléma felvállalásától, a betegségről való beszélgetéstől. Mindegyikük lelkében a legjellemzőbb érzés a szégyen.

KIFELE TAGADÁS, BEFELE SZÉGYEN.

Az alkoholista családokra, alkoholbetegekre és őket körülvevőkre jellemző a játszmázás, melynek az alkoholista és hozzátartozói egyformán résztvevői.

Ezeket a játszmákat lehetetlenné kell tenni, és ehhez nélkülözhetetlen a családtagok változása is. Ahogyan az alkoholisták számára lehetőség az Anonim Alkoholisták önségítő csoportja (lisd.: www.anonimalkoholistak.hu), ugyanúgy létezik ilyen csoport a hozzátartozók részére is, melynek neve Al Anon (alkoholbetegek hozzátartozóinak önségítő csoportja; www.alanon.hu)

Meg kell tanulni másképp, józanul együtt élni.

A családnak, paptestvéreknek, hozzátartozóknak is el kell fogadni a teljes és végleges józanság jelentőségét, és együtt élni a józan alkoholistával.

A LELKI BÉKE IMÁJA

*Istenem, adj lelki békét
annak elfogadására, amin változtatni nem tudok,
bátorságot, hogy változtassak, amin tudok,
és bölcsességet, hogy felismerjem a különbséget.
Naponként élve az életet,
egyszerre az idő egy pillanatát élvezve,
elfogadni a nehézségeket,
mint a békesség felé vezető utat.
Elfogadni, miként Ő tette, ezt a bűnös világot
olyannak, amilyen,
nem amilyennek én szeretném látni,
bízva abban, hogy Ő helyre fog minden dolgot hozni,
ha megadom, az Ő akarata alá rendelem magam,
hogy viszonylagosan boldog lehessen ebben az életben,
és határtalanul boldog Ővele
az örökkévaló következőben.
Ámen.*

Tanúságtételek

"Nem menekülök a problémák elöl..."

Gyermekkoromtól kísérte életemet a szorongás. Félttem minden emberi kapcsolattól. Rengeteg energiámat felemésztette a menekülés az élet problémái elöl. Soha nem mertem szembenézni a nehézségekkel. **Úgy éreztem, alkohol nélkül elviselhetetlen az élet. A papi pályán nem találtam örömet.** Egyetlen vigaszom az volt, hogy Isten majd megjutalmaz, mert kész voltam végigkínlódni a földi életet. Nem hittem a változás lehetőségében. Kezdttem felkészülni arra, hogy hátralévő életemet örömtelenül, szorongva kell leélnem. Belső vívódásaimból keveset vettem észre a kívülállók, *próbáltam azt a látszatot kelteni, mintha minden rendben volna.* Már-már komolyan vettem a korábban viccnek szánt szlogent: "Két út van: az egyik az alkoholizmusé, a másik járhatatlan." Sem a szentgyónások, sem a pszichiáterrel való beszélgetések nem hoztak tartós változást. A jó szándékú elhatározásokat rendre porrá zúzták a visszaesések. A pszichiáterrel való egyeztetés után úgy döntöttem, bevonulok Leányvárra.

Sokáig büszke voltam arra, hogy engem nem a püspököm kényszerített ide, hanem önként jöttem. A tékozló fiú "önkéntessége" volt ez, aki a léha életben olyan mélyre süllyedt, hogy egyetlen lehetősége maradt: "Fölkelek és Atyám házába megyek." Nagy megkönnyebbülést éreztem, amikor a püspököm azt javasolta, minél előbb kezdjem el a terápiát. A első turnusba kerültem. Alig telt el néhány nap, azt vettem észre, hogy három társammal együtt folyamatosan kritizálok mindent és mindenkit.

"A püspöki karnak nem ezt a házat kellett volna megvennie, senki nem azt teszi, ami a feladata lenne, rosszul van összeállítva a napirend, a vacsora sok, a reggeli kevés..." Közben én még a

társaimat is kritizáltam, mert akadályozzák a gyógyulásomat. Ha nem lennének itt, sokkal jobb lenne. Szerencsére a főorvos egy alkalommal "kiosztott" bennünket, rámutatva arra, hogy Teréz anya valószínűleg órákat térdelne a kápolnában, beérné néhány falat kenyérrrel, és olyan alázatosan jönne-menne a házban, hogy észre sem lehetne venni őt. Ez hatott. Azt mondtam magamnak: "Az életben nem lesz még egy ilyen lehetőség, használd ki!"

Máriabesnyőn részt vettünk az alkoholbetegek pasztorációját vezető *Jakus Ottó* atya lelkigyakorlatán. A kiscsoportos "megosztáson" nagyon őszintén tudtam beszélni életem legsötétebb zugairól. Azt gondolom, ez volt az első lépésem: beismertem, hogy tehetetlen vagyok az alkohollal és más problémákkal szemben, és az életem irányíthatatlanná vált. Mély lelki élményt jelentett, hogy mindezt a kápolnában is elmondhattam. Ettől kezdve kifejezetten jól éreztem magam a házban. Legszívesebben ott maradtam volna.

Néhány dolog, amire Leányváron nyílt lehetőségem: bringázás a hóban, szaunázás, úszás, a konditerem használata, könyvolvasás, filmnézés. Rendelkezésemre állt fogorvos, belgyógyász, pszichológus. Voltam lovardában, a műhelyben könyveket kötöttem be, jó előadásokat hallgattam, őszinte beszélgetéseket folytattam.

A terápia utolsó szakaszában a visszatéréstől való félelmemet kellett legyőznöm. Úgy jöttem be, mint a tékozló fiú, itt szembesültem azzal, hogy a másik fiú gögje is bennem van, de talán sikerült valamit magammal vinnem az apa lelkületéből.

Milyen változást hozott az életemben ez a terápia? Ha csak annyit tudnék elmondani, hogy azóta nem fogyasztottam alkoholt, ez önmagában nagy dolog volna. De elmondhatom, hogy azóta másik plébániára kerültem, és "túléltem" ezt a váltást. Nem kerültem padlóra, nem nyúltam a pohárhoz. Nem menekülök a problémák elől. Nincs bennem akkora szorongás, mint korábban. Mintha kezdenének gyógyulni az emberi

kapcsolataim. Rendszeresen olvasok és imádkozom. Tudom, hogy az életminőségem nem lesz jobb, sikertörténetről nem tudok beszámolni, de van okom az öröme, mert úgy érzem, kezdenek helyükre kerülni a dolgok.

Egy képpel szeretném szemléltetni azt, amit most érzek. A terápia olyan volt, mint amikor a hegy tetejéről elstartolsz a siklóernyővel, és felkap a szél. Szédítő magasságokba emel, aztán szépen kezdesz süllyedni, és leszállsz. Összecsomagolsz, felmászol és újra elstartolsz, de most csak leejtőzni tudsz. Sebaj, megint összeszeded az ernyőt és felmászol, ebből azonban már csak egy gyenge lecsúszás jön ki. Aztán nem csomagolsz össze, ott búslakodsz, a völgyben. Innen azonban nem lehet elstartolni. Fel kell mászni, és ki kell téríteni az ernyőt.

Ez a te dolgod, ezt helyetted más nem végzi el. De ha megteszed, esélyt adsz magadnak egy nagy repülésre, vagy legalább egy szolid lesiklásra, mert az még mindig jobb, mint végleg lemondani a repülés élményéről.

Egy római katolikus pap levele Leányvárról 2006.

Együtt élni a betegséggel

Boldog és felhőtlen gyerekkorom volt. Szeretettel vettek körül a szüleim, testvéreim és a nagyszüleim. De ha érett, felnőtt emberként visszatekintek, azt is meg kell vallanom: családom életének meghatározó része volt az alkohol. Munkás, falusi gazdálkodó emberek voltak a szüleim és a nagyszüleim. A család férfi tagjai ittak, amikor a napi munka után elfáradtak, és akkor is, ha éppen ünnepeltek.

Ezzel a képpel indultam neki ifjú éveimnek, és már tizennyolc éves korom táján úgy éreztem: ihatok én is, ha örömöm van vagy bánkódom valami miatt. Közösségkedvelő ember voltam már gyerek- és ifjú éveimben is, és a barátaim is olyan srácok voltak, akik szívesen fogyasztottak alkoholt, így az részévé vált az életemnek. Ez katonai szolgálatom alatt, a szemináriumi évek és tízéves papságom idején sem szűnt meg, sőt inkább erősödött. **Gyóntatóm hívta fel figyelmemet a Hivatásórző Ház létezésére. Két hónapig lelki tusát vívtam magammal, mígnem rá kellett ébrednem, hogy valóban tehetetlen vagyok az alkohollal szemben, és külső segítség nélkül nem fogok kilábalni ebből.**

Le nem írható szégyenérzettel, az emberségemben való teljes megsemmisülésnek az érzésével jöttem Leányvárra, ahol még mindig úgy gondoltam, majd itt megtanítanak, hogyan fogyasszak alkoholt kulturált, intelligens ember módjára. Igazán még magamhoz sem tértem szorongásaimból, amikor tudatosították bennem, hogy alkoholista vagyok. Egész életem, a múltam, a jelenem és a jövőm romokban hevert előttem. De ahogy később kiderült, ezért volt könnyebb az építkezés. Az átsírt, átvirrasztott éjszakákon eszembe jutottak Szent Pál szavai, aki szintén panaszkodott, hogy tövist kapott a testébe, a sátán angyalát, és háromszor is kérte az Urat, hogy vegye el tőle, de az Úr azt mondta neki: "Elég neked az én kegyelmem." Én is sokszor kértem az Urat: ne legyen igaz, hogy alkoholista vagyok, vegye el tőlem ezt a kelyhet, de úgy tűnik, én most így keltek neki.

A Hivatásórző Házban a terápián a segítők és kísérők világossá tették számomra, hogy az alkoholizmus nem bűn, nem is erkölcsi gyengeség,

hanem betegség, egy defekt a szervezetben, amely képtelenné tesz arra, hogy életem folyamán valaha is "normálisan" tudjak alkoholt fogyasztani. Olyan betegség, amely életem végéig megmarad, s amelyet egyedül nem is igazán tudok kezelni, de a szabadító Isten - ha rábízom magam - képes megőrizni józanságomban. **Betegségemre tehát a józan élet az egyedüli orvosság.** Ezt nemcsak megtanították, de meg is szeretették velem Leányváron, amely ezek után számomra nem más, mint kegyhely. Kegyhelynek tekintjük ugyanis azokat a zarándokhelyeket, ahol csodák történnek, ahol az imák kézzelfoghatóan vagy látványosan meghallgatásra találhatnak. **Igaz, az Isten nem gyógyított meg alkoholizmusomból, de sokkal többet adott helyette: megtanított együtt élni a betegségemmel. S ezt mindennap csodaként, ajándékként élem meg. Úgy látszik, Isten az erőtlenségemen keresztül akarja kinyilvánítani erejét, hogy én is eszköze lehessen abban, hogy segíteni tudjon más, hasonló cipőben járó sorstársaimon.**

Hála ezért Istennek és a Hivatásörző Ház minden dolgozójának, akiknek a szeretetén és segítségén keresztül megtapasztalhattam, mennyire képes szeretni engem és mindnyájunkat az Isten.

Egy görög katolikus lelkész vallomása

Belátásom története

Most 44 éves fejjel úgy gondolom, hogy már a kezdet kezdetén nem tudtam kezelni az alkoholt, illetve a hozzá való viszonyomat. 16 évesen rúgtam be először filmszakadással (tudatkieséssel) együtt. 18 évesen egy alkalommal barátaimmal söröztem, és csodálkozva vettem észre, hogy (nevezzük) Józsi barátomnak, míg mi egy óra alatt 1-2-3-4 sört ittunk meg, ki-ki mértékének megfelelően, addig ő egy fél korsóval. És miután fizettünk, ő még azt is otthagya. Nem értettem, nem fért a fejembe, hogyan lehet a sört otthagyni. EZ BOTRÁNY! (Pedig ő volt a normális!!)

Körülbelül ettől kezdve, tehát 18 éves koromtól körülbelül 30 éves koromig tehető az az időszak, amit a belátásom előtti, bevezető korszaknak nevezhetek. Úgy foglalthatnám össze röviden, hogy talán nem tudom kezelni az alkoholt, ivászatomat, talán nem jó az alkoholhoz való viszonyom, de nem vagyok alkoholista, és egy kis akaraterővel meg tudom oldani a helyzetet. Probléma nincs, vagy ha van is egy kicsi, azt a szőnyeg alá söpörtem, nem vettem róla tudomást.

Kezdetől fogva periodikus ivó voltam. Hol ittam 1-2-3 hónapig kisebb-nagyobb mértéktartással, hol nem. Amikor ittam, akkor a végén már egyáltalán nem tudtam irányítani ivászatomat, és kisebb botrányok vagy tudatkiesések figyelmeztető jelek voltak, hogy baj van. De pont a száraz időszakok azt az érzést, gondolatot erősítették bennem, hogy igazából nincs is bajom az alkohollal, nem vagyok a betege. Ehhez még az is hozzájárult, hogy a száraz időszakok után valóban tudtam akaraterővel irányítani, hogy mit, mennyit és mikor iszom. Ez a fiatalabb éveimben (20-30 évesen) jobban, több ideig működött.

Később egyre kevésbé. S környezetem sem azt mondta vagy sugallta, hogy baj van, hanem hogy tanuljak meg jól, szociálisan, mértékkel inni. És ha be is rúgok, az hozzátartozik a férfiassághoz, és nem olyan nagy baj. Erősítsem az akaratomat, és menni fog. Én magam is inkább akaratgyengeségnek tudtam be mértéktelenségeimet, és a bűn, illetve a gyónás kategóriáihoz kapcsoltam.

Italozásom a lelkemre, lelki életemre is hatott. Önbecsülésem, önmagam szeretete, az Istenhez való viszonyom száraz időszakaimban emelkedőben volt, jó lett. Egy-egy italos periódus után ismét süllyedni kezdett. A végén már az Isten is alkoholista volt számomra, együtt ittunk. Most már látom és beismerem, hogy nekem már az első pohár is katasztrofális volt. Nagyon-nagyon ritkán adott jó kedvet, inkább búskomorrá, szomorkássá, depresszióssá tett, és magamat, a világot, Istent és mindenkit egyre inkább utáltam.

Belátásom történetének második szakaszát 30-42 éves korom közé teszem. Ez az idő röviden így fogalmazható meg: lehet, hogy alkoholista vagyok, de ha tanulok az alkoholizmusról, nagyobb önismeretre teszek szert, még erősebb lesz akaratom, akkor kezembem tudom tartani a problémát, és ihatok tovább. Mert a cél az volt, hogy inni akarok. A problémához való hozzáállásom pedig az volt, hogy majd én különböző módszerekkel megoldom, mert én tudom...

A „Szenvedély? Betegség?” című könyvet tanulmányoztam, és sok mindent megtudtam az alkoholizmusomról. Egyértelmű lett a könyvből, hogy alkoholista vagyok, de tagadtam. Az agyam a szívem nem akarta elfogadni. Talán, mert inni akartam minden áron. Talán azért, mert be kellett volna látnom, hogy én egyedül tehetetlen vagyok, és az emberi segítségek sem érnek sokat, ha én inni akarok. Talán azért, mert az alkoholista az én fejemben egy megvetésre méltó szerencsétlen flótás. Talán azért, mert én (filmszakadásos) tudatkieséses állapotban is elvégeztem a dolgaimat. Talán azért, mert részegen nem törtem-zúztam. Talán ez az egész együtt. Önismeret-fejlesztő csoportba jártam. Pszichológus is segített. Kétségtelen, hogy növekedett az önismeretem, száraz időszakaimban az önértékelésem is javult, egyre inkább láttam, miért is iszom, de a problémát nem oldotta meg. Négyyszer voltam elvonókúrán, a közbülső időben csoportokra jártam, pszichológussal egyéni vezetésem voltam, mégsem használt. Mert inni akartam, mert én meg tudom tanulni. Mindahányszor visszaestem, egyre utálatra méltóbbnak éreztem magam. Pedig sokan mellettem álltak. Próbáltak segíteni, hogy abba hagyjam, hogy kevesebbet igyak. Mérhetetlen szeretetet kaptam, amit most hálásan köszönök nekik, de ott, akkor

nem fogtam fel, nem érdekelt az ő szeretetük. Ez is a betegség egy része. Annyira magamba és a problémámba voltam bezárkózva, hogy a körülöttem lévő világot, embereket alig-alig érzékeltem. Vagy csak annyira foglalkoztam Istennel és emberrel, hogy húzzanak ki a bajból, amit csináltam.

Végül Isten kegyelméből eljutottam belátásom végső szakaszához, ami az Anonim Alkoholisták első lépése: *„Beismertük, hogy tehetetlenek vagyunk az alkohollal szemben, hogy életünk irányíthatatlanná vált.”*

Utolsó visszaesésem után az első száraz napomon, 2004. május 15-én, egy kórház addiktológiai osztályán egy sarokban guggoltam egy egész délutánon keresztül. Tompult aggyal, idegileg kimerülve próbáltam gondolkodni, számba venni a lehetőségeimet. Beláttam, hogy nincs több módszerem. Nincs többé „így”, „úgy”, „talán” vagy „esetleg”. Nincs több lehetőség. Nincs több új varázsszer a bűvészládámban, hogy újra kezdhessem a régi játszmáimat. Az emberi jóindulat a végéhez ért, és önmagam, Isten, a világot már nem tudtam jobban utálni és megvetni. Amikor végre kimondom, hogy vagy most abbahagyom, vagy előbb-utóbb belepusztulok.

Amikor végre teljesen összetörve, halkán és dadogva kimondom, „Uram, segíts!”, akkor könny szöki a szemembe, és érzem, és tudom, hogy elindultam a sötétségből a világosság felé. Amikor szívvel-lélekkel, aggyal kimondom, amikor egész lényemet átjárja a tudat (a legutolsó zsigeremig), hogy alkoholista vagyok, magam tehetetlen, de Isten szeret, és a jót fogja kihozni az én eddigi kaotikus életemből, akkor hála tölti el a szívemet és teljes Rá hagyatkozás. Akkor elindul egy új élet, mely olyan csodákat rejt, melyeket addig nem is álmodtál.

Úton a józanság felé

A 2007-es esztendő papi életem mélypontját jelentette. Úgy kb. Húsvét után rontott rám egy legyűrhetetlen alkohol utáni vágy, mely abban nyilvánult meg, hogy minden nap szinte vágyakozó remegéssel vártam a délutáni 4-5 órát, mert ilyenkor szaladtam el italt vásárolni, majd a megszerzett üveggel bezárkóztam a lakásomba, és estig hullarészegre ittam magam.

Miért tettem mindezt? Most utólag tudom, mert megtanultam, de akkor csak annyit éreztem, hogy nagyon kell az ital, ha nem jutok hozzá, remegek és nagyon rosszul érzem magam.

Egy idő után, úgy nyár közepén, már hajnali órákban arra ébredtem, hogy erős hányinger gyötör, de csak valami sárga folyadék tört fel belőlem, mi is jöhetett volna, hiszen napokon keresztül csak egy-egy kiflit ettem, étvágyam egyáltalán nem volt, na meg a hányinger mellett még kísérőként ott volt az erős verejtékezés, amitől egész ágyam tengerben úszott.

Valamennyire mindig rendbe szedtem magam, átballagtam a nővérek kápolnájába, hogy elvégezzem a napi misét, ahol gyakran láthattam a nővérek fintorgó arcát, mely mimika az én kigőzölgésemre volt a válasz.

Végül apácáim unták meg fájdalmas küzdelmemet, és csendesen jelezték Érsek atyámnak, hogy valamit tenni kellene az érdekemben, mert ők nagyon ragaszkodnak hozzám, mint lelki vezetőjükhöz és nem bírják tétlenül nézni, amint én tönkre teszem magamat.

Július végén Érsek atyám telefonált, hogy ismeri kínlódásomat, tud betegségről (a pofámról égett le a bőr jóakaró szavait hallgatva) és már be is ajánlott a Budapest-Esztergom között található Leányvárra, ahol elsősorban egyházi személyek számára berendezett terápiás otthon épült szenvedélybetegségek gyógyítására.

Egy alkoholista azonnali reagálásával válaszoltam: „Itthon már be vagyok jelentkezve egy pszichiáterhez kivizsgálásra (ez csak félig volt igaz, mert még időpontot nem kértem, csak úgy általában beszéltem az illetővel az alkoholizmusról) és igyekszem magánúton megoldani problémámat. Szegény Érsekem, mindig vidám és

tevékeny embernek ismert, lehet, ha akkor alkoholista szövegemet el is hitte. (Szentéltre törekvő, jóhiszemű ember).

Teltek a hetek, pontosabban egész augusztus, majd szeptember első napjaiban ismét telefonál Érsekem. Furcsa, határozott hangnemben bejelenti, hogy ha azonnal nem indulok Leányvárra, akkor fel kell függeszsen papi hivatásom gyakorlásától. Ez bomba volt, és hatásos. Biztos vagyok abban, hogy nővérkéim jelezték az Érsek úr felé, hogy semmi változást nem tapasztalnak rajtam, tehát nem használ az a gyógyszer, amit valóban felírt a pszichiáter, de hogyan is használhatott volna, ha egyfolytában ráíttam.

Érsekem határozott kérésére-parancsára, szeptember 10-én elindultam, főesperesem hozott, szállított, ültem a hátsó ülésen a 11 órás út alatt és én, a vidám, csevegő, örök-beszédes egy szót nem szóltam a hosszú út alatt. Szerencsére a főesperes hozta az unokaöccsét, akivel eltársaloghatott.

A terápiás ház – Hivatásórzó Ház a hivatalos neve – egy templom mögött (Szent Erzsébet titulussal) a plébánia udvarban épült, mellette zöld övezet gyümölcsfákkal.

Hangulatos épületbe érkeztem, szerencsémre már három ismerős pap egyházmegyénkből megelőzött engem, így fájdalomtól és döccenőktől mentesen indulhattak az első napok.

Minden gyógyszeremet elvették, miután a belgyógyász megvizsgált és megállapította, hogy nem látja szükségesnek azokat. Én a nyugtatók és altatók elvételétől ijedtem meg, félve az eljövendő éjszakáktól. De Isten és az orvos úgy látszik jobban tudták, hogy mire van szükségem.

Vacsoránál, kisdéd elvonási tünetek zaklatták kezemet, nehezen találtam az utat az evőeszközzel a szájamig. De a társaságban jól esett a vacsora, és amit legalább egy éve nem tettem, megittam egy csésze tejet.

Talán két-három nap telt el és az igazgató hoz egy szerződést, melyet elolvasva, ha megfelelőnek találom, írjak alá. Megrettentem, mert hat

hónapos terápiairól szól az aláírandó okmány én pedig nem szerettem volna ilyen hosszú ideig távol maradni híveimtől. Megnyugtattak, és én megnyugodtam, ezt most már ki kell bírni. Jöjjön, aminek jönnie kell. Este az épület háta mögött sétálgattam, elmélkedtem, és elhatároztam, hogy becsülettel végigcsinálok mindent, így hátha megúszom a kikötözést, a begyógyszerezést, tudatmódosítást, meg hasonló tortúrákat.

Hatalmas csalódások követték egymást. Nővérek, előadók, kísérők, doktorok, mindenki emberszámba vette a bentlakó kezelteket, akik nem „büdös” és nem „bűnös” alkoholisták, hanem alkohol betegek és emberek.

Az első hetekben, kb. hat hét, három könyvet és 10 művészfilmet kellett megnéznünk és megírunk érzéseinket velük kapcsolatosan. Mind alkohol betegekről szóltak és lelket szorongató felismeréseimet kellett lejegyezni a könyvekkel és filmekkel kapcsolatosan, hiszen mindenikben valamilyen helyzetben, körülményben magamra ismertem.

És mindezeket megtetőzve életrajzot kellett írunk megadott kérdőpontok alapján. Ennek az életrajzírásnak is az értelme az volt, hogy amint őszintén kiöntöttem lelkemet papíron, írószerszámmal a kezemben, értelmemből, szívemből előlopakodtak életem mindazon mozzanatai, melyek Leányvárra vezettek és alkoholbetegségbe torkollottak.

Fájdalmas, sokszor titkon-síró hat hét volt, amíg mint egy életgyónásra felkészül az ember és lassan leteszi a felgyülemlett lelki-szellemi-testi terhet Isten és önmaga lába elé.

December 22-én 103 nap után, haza engedtek az ünnepekre, január 6-ig. A vonaton hazafelé, szinte nem is érdekelt, hogy ismerőseim közül, ki, mit fog mondani. Egy nagyon fontos dolgot éreztem, és szinte ujjongtam az örömtől: józan vagyok és egyáltalán nem kívánom az italt. Azt tudtam, hogy a híveimnek nem kell bejelentenem, hogy hol voltam. Ők az apácáimtól annyit tudtak, hogy beteg vagyok és kezelésen voltam. Baráti körömnek pedig

bármiképpen elmondom betegségemet, hogy összefövedeleinken ne okozzak gondot ásványvizes kérésemmel.

Az ünnepek szépen lezajlottak, közben egy névnapon és egy születésnapon örvendhettem annak, hogy az igazi barátok mellettem állnak a józan életre való törekvésében, és intelligens emberként veszik tudomásul betegségem furcsaságát.

Januárban még végső és erősítő simításokat végeztek rajtam. Megerősítve intellektusomat az eljövendő „szabad élet” küzdelmeire. De minden szónál és tanításnál többet ért az a szeretet, amire mi papok is a legjobban vágyunk, és amely szeretetet a Házban végletekig menően tapasztaltam. Február hónapot azzal a meghagyással töltöttem otthon a plébánián, hogy igyekezzem adaptálódni, vagyis visszatálalni betegségemet megelőző régi munkastílusomhoz. Bizony sok noszogatós nem kellett, öröm volt minden mise, prédikációs előkészület, szentbeszéd előadása, gyóntatós és minden, ami a papi étellel együtt jár.

Március 1-én tértem vissza a Házba, hogy 5-én ünnepi keretek között búcsút vegyek attól a közösségtől, amely mankót adott a kezembe, hogy bizonytalan léptekkel, kételkedőn, de elinduljak a józan élet útján. Akkor, azon a március 5-én tudtam már, hogy életem nagy hathónapos lelki gyakorlatán, terápiáján újraszülettem papságomban, Jézus a terápiás segítők kezével, szájával, elméjével visszaédesgetett a papi élet gyönyörű munkájához, megmutatva, hogy az én kettős hivatásom, vagyis papként speciálisan a szegények legszegényebbejt szolgáljam, csak úgy lehetséges, ha mindig józanul, tiszta fejjel szolgálók Istennek és felebarátomnak.

Két év nyolc hónap telt el azon március 5-e óta. A józan élet útján most is nagyon fontosnak tartom, hogy legalább negyedévenként egy pár napra visszatérjek a Házba, egy-egy előadást meghallgatva, programba bekapcsolódva, betegtársakkal elbeszélgetve, erő gyűjtsek. Továbbá egyházmegyénkben legalább havonta találkoznai azon paptestvéreimmel, akik hozzám hasonlóan részt vettek a

terápián. Most már heten találkozunk minden hónap első hétfőjén és egy egész napot töltünk együtt, vidáman, egymásnak örvendve, de ugyanakkor az Anonim Alkoholisták gyűlésének egy órás szertartását is elvégezzük. Végül, talán furcsállhatják néhányan a paptestvérek közül, de jelenlegi Szentatyák még Ratzinger bíborosként kiadott engedménye alapján musttal miséznek, hogy a miseborban jelenlevő alkohol molekulák ne zavarják meg józan életem útját.

Mindezt miért vállaltam?

Terápia, „mocsok részeges pap”, vajon még lehet-e bízni benne? Mennyi minden jár együtt ezzel a betegséggel. Titkolózás, hazugság, bujkálás, sok-sok hiányosság a munkában...

Kedves Paptestvérem? Tégy félre mindent, nézz Jézusra, a keresztre feszített, értünk szenvedett Úrra, Ő téged nagyon szeret és vágyva-vágyik a te értékes papi munkádra. Érte és a te kedves híveidért, kezeld magad, mert így még jobban fognak szeretni téged.

Én is Jézusért, hivatásom szeretetéért szántam rá magam, nagyon nehezen, de megérte. Így Teréz anya szellemiségében, vele mondhatom: Valami nagyon szépet Istenért!

András pap a józan alkoholista, 2010-12-02-én.

Rólunk írták

*A leányvári **HIVATÁSŐRZŐ HÁZRÓL** megjelent írások
gyűjteménye*

A Hivatásórző Ház létrehozását az amerikai New Jersey-ben élő *Rauch László* atya kezdeményezte még az 1990-es évek elején, az Anonim Alkoholisták közösségének társadalmi és spirituális programjára épülő amerikai Guest House működésének mintájára.

A hazai intézmény megvalósulásának fontos állomásai voltak többek között a 2001-ben és 2002-ben Pannonhalmán rendezett konferenciák (lásd *Új Ember*, 2001. július 22.). Az Egyesült Államokban igen eredményesnek bizonyultak az alkoholbeteg katolikus papokat, egyházi személyeket gyógyító Guest House intézmények. Rauch László mellett - aki maga is ezen intézmények egyikében szabadult meg alkoholfüggőségétől - nagy szerepe volt a folyamat elindításában *Ternyák Csaba* érseknek, az MKPK előző titkárnak, aki ellátogatott az amerikai rehabilitációs otthonokba, és programjaikat ismertette a hazai egyházi vezetőkkel. Látogatása során az amerikai magyarok gyűjtést szerveztek az anyaországi intézmény létesítésére. Ennek eredményéből - húszezer dollárból - jött létre később a magyarországi Guest House Alapítvány. *Veres András* püspök az MKPK titkáráként folytatta elődje munkáját, és szorgalmazta a rehabilitációs otthon életre hívását. Az intézmény vezetője *Hidász Zoltán* addiktológiai szakember, aki korábban a Katolikus Karitászbudapesti RÉV-ambulanciáját vezette.

MKPK Sajtóiroda
2004. szeptember 15.

Rehabilitációs otthon nyílt Leányváron

Leányváron hosszas előkészületek után átadták a Hivatásőrző Ház rehabilitációs központot 2004. szeptember 14-én.

Az ünnepélyes átadáson az MKPK tagjainak jelenlétében *Seregély István* érsek, a püspöki konferencia elnöke felavatta az épületet, majd *Erdő Péter* bíboros megáldotta az otthont és annak munkatársait.

Az intézmény létrehozását a New Jerseyben élő Rauch László atya kezdeményezte még az 1990-es évek elején az Anonim Alkoholisták Közösségének társadalmi és spirituális programjára épülő amerikai Guest House működésének mintájára. Az Egyesült Államokban igen eredményesnek bizonyultak az alkoholbeteg katolikus papokat, egyházi személyeket gyógyító Guest House intézmények. Rauch László mellett nagy szerepe volt a folyamat elindításában Ternyák Csaba érseknek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia előző titkárának, aki ellátogatott az egyesült államokbeli Guest House-okba, és ismertette a rehabilitációs központok programjait a hazai egyházi vezetőkkel. Látogatása alatt az amerikai magyarok gyűjtést szerveztek a magyar intézmény létesítésére. Ebből az összegből – 20 ezer dollárból – jött létre később a magyarországi Guest House Alapítvány. Veres András püspök, az MKPK titkáraként

folytatta elődje munkáját, és szorgalmazta a rehabilitációs otthon életre hívását.

Miután a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia döntött a rehabilitációs intézet létrehozásáról, elkezdődtek az előkészületek és az alapítás feltételeinek megteremtése.

2002-ben Leányváron az MKPK megvásárolta a plébánia által emelt, de nem használt épületet, majd itt alakították ki a rehabilitációs központot.

A Hivatásőrző Házban tizenkét személy gyógyulását tudják egy időben biztosítani. Orvos, pszichiáter, pszichológus, addiktológiai konzultáns, szociális munkás, ápolószemélyzet és természetesen lelkipásztor kíséri a gyógyulás útján a kezelt szenvedélybetegeket. A rehabilitációs otthon vezetője *Hidász Zoltán* addiktológiai szakember, aki korábban a budapesti Rév Ambulanciát irányította.

Az intézmény alapításával a Magyar Katolikus Egyház vezetői jelzik annak fontosságát, hogy legyen lehetősége kiutat keresni hazánkban is azoknak az egyházi személyeknek – elsősorban papoknak –, akiknél az alkohol szenvedélybetegséggé vált.

A gyógyító Jézus vendégei

Hivatásörző Ház Leányváron - a szenvedélybetegeikért

Tudjuk - sőt, tapasztaljuk: a keresztény embert sem kerülik el a sérülések, betegségek. Nem valamiféle mesebeli sebezhetetlenség különbözteti meg őket azoktól, akik nem hisznek abban, hogy Isten Megváltót küldött a világra. Ha valami jellemző lehet a Krisztust követőkre, hát az, ahogyan a gyógyulást is keresve vállalják megsebzettségüket, ahogy a beteg, sérüléseket hordozó emberekhez fordulnak, és személyes-közösségi ügyüknek tekintik, hogy segítsenek a bajba jutottakon.

*Vallásos emberek körében is gyakorta felüti a fejét az a hamis szemlélet, amely a különböző kóros függőségeket bűnnek, azaz erkölcsi kérdésnek tekinti. Felsejlik ebben egy bibliai párhuzam: a törvény szerinti merev gondolkodás, amely például a lepra - mint feltételezett isteni büntetés - mögött is bűnt sejtett, s e látásmódnak megfelelően az így "beszennyezett" embert a közösség eltávolította, kivetette magából. Ezzel szemben Jézus megérintette a bélpoklosokat is: kapcsolatba lépett velük, s meggyógyította őket. Keresztényként csak ezen a nyomon indulhatunk el. Segítségünkre lehetnek ezen az úton a testi-lelki gyógyulást kutató és támogató szakemberek, akik egyetértésben vallják: **a drogtól, így például az***

alkoholtól való függőség gyógyításra szorul, erre utal e megkötözöttség neve is: szenvedélybetegség.

Nem erkölcsi kérdés vagy jellembéli hiányosság e betegségek oka. Akik mégis erre gyanakszanak, maguk is akadályozzák a beteg ember gyógyulását, akinek egyik fő gátlója éppen az, hogy sokáig képtelen belátni: segítségre, szakértő gyógyításra, terápiára van szüksége. Az első lépés megtételéhez is támogatásra szorul...

Krisztusra utaló IHS-monogram, melynek középső betűjén egy kútból kihúzott vízmerítő edény rajza függ: ez a kép fogadja a belépőt Leányváron, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia kezelésében lévő Hívatásörző Ház Rehabilitációs Otthon ajtaja fölött. Nagy lépés történt a gyógyulás felé vezető úton, amikor szeptember 14-én, a püspöki kar csaknem valamennyi tagja jelenlétében *Erdő Péter* bíboros megáldotta az új egyházi intézményt, melyet elsősorban alkoholbeteg papok és szerzetesek gyógyítására hoztak létre. Csakugyan hivatásörző intézmény létesült, ahogyan *Seregély István* egri érsek is utalt rá megnyitóbeszédében: nemcsak a hivatások előkészítése, gondozása, hanem a papok bajban való támogatása is közös ügyünk.

A leányvári rehabilitációs otthonban - kétszemélyes lakrészekben - egyszerre tizenkét ember fogadására és ellátására van lehetőség. A gyógyítás a bentlakók testi, lelki és szellemi dimenziójára egyaránt kiterjed: ezt mutatja - nem csak jelképesen -, hogy a házban kápolna és "konditerem" egyaránt található. Az otthonban orvos, pszichiáter, pszichológus, addiktológiai konzultáns, szociális munkás, spirituális, valamint ápolószemélyzet dolgozik együtt a közös cél érdekében, amely nem más, mint hogy a szenvedélybetegség megkötözöttségéből visszaadják bontakozó emberségüknek és hivatásuknak azokat, akik elindultak a szabadulás felé vezető ösvényen. Ez az út ezentúl Leányvár felé is vezet...

*Szöveg és fotó:
Szigeti László*

Új élet reményében

Egyéves az alkoholbeteg papok leányvári otthona

A leányvári otthon címere: Krisztus-monogram egy mélyből felhúzott merítőedénnyel. A Hivatásörző Ház elérhetőségei: tel.: 06-33/523-915; fax: 06-33/523-916; e-mail: hidzoltan@invitel.hu.

Igen, vannak alkoholista papok. Aki ezen megbotránkozik, vagy elhallgatja e drámai tényt, a bizalmatlanság és az elutasítás zsákutcájának egyre sűrűbb sötétjét mélyíti. Aki viszont hajlandó szembenézni a valósággal, sokak - s nem csak papok - szabadulása felé teszi meg az első lépést. Bizonyára ezért is döntött úgy az elmúlt években a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, hogy a fővároshoz közeli Leányváron rehabilitációs otthont alapít alkoholbeteg papok és szerzetesek számára. Bizonyos értelemben járt úton s ezért a gyógyulást jelentő eredményesség reményével indultak el a kezdeményezők, hiszen az Amerikában fél évszázada működő intézmény, az úgynevezett Guest House módszerét kívánták meghonosítani az itthoni körülmények között. A tavaly szeptemberi házszenelés óta megtett utat mutatták be a közelmúltban a Hivatásörző Ház munkatársai az intézmény egyik létrehozója, az amerikai magyarok

adományaiból tíz éve született Guest House Alapítvány országos konferenciája keretében.

Az alkoholizmus betegség. Nem *bűn*, nem jellemhiba vagy erkölcsi gyengeség következménye. Ettől persze még legalább olyan nehéz elfogadni a valóságát. Annak is, aki e kór szakadékába zuhant, s annak is, aki a beteg közelében él. Különösen nagy teher, ha olyan ember szenved tőle, aki mások vezetésének, megszentelésének eszköze. Az alkoholizmusból nem lehet *meggyógyulni* a szó szoros értelmében. Tünetmentessé lehet válni. **A szabadulás útja az élet végéig tart, s a felépülés mindennapjaiban már egy csepp szeszestálnak sincs helye.** (Ez papok esetében a misézés miatt speciális probléma, de ilyenkor mustot lehet használni.) Az első lépés a beismerésé, amikor a mélypont gyötrelme után a beteg képes belátni, hogy *tehetetlen az alkohollal szemben, és élete irányíthatatlanná vált.* Ezzel a megérlelt vallomással kezdődik az Anonim Alkoholisták (AA) - hetven év alatt szerte a világon elterjedt – önszorgító csoportjainak tizenkét lépéses programja. Számtalan szenvedélybeteg életét mentette már meg e "stratégia" - hívőkét, nem hívőkét egyaránt. A leányvári otthonban folyó kezelés is erre épül. A beteg akkor képes továbbhaladni, ha felismeri: segítségre van szüksége, melyet egy nála nagyobb erő: Isten és embertársai nyújthatnak számára.

A terápia alapelvei az úgynevezett Minnesota Modellt követik, mely szerint az alkoholizmus krónikus és egyre súlyosbodó betegség. Ugyanakkor e modell megalkotói lehetségesnek tartják a változást, melynek célja az absztinencia, az életstílus megváltoztatása és a kapcsolatok gyógyulása. Ez utóbbi a kliens önmagához, embertársaihoz és Istenhez fűződő viszonyát természetesen egyaránt érinti.

A részt vevő egyházi személyek felépülését a szakmai és spirituális szempontok összehangolása segíti a Hivatásörző Házban: pszichiáter, pszichológus, addiktológiai konzultáns, lelkipásztor, mentálhigiénés szakemberek és ápolók vesznek részt a munkában, melynek fő elemei a csoportterápia, a felvilágosító előadások és az egyéni konzultáció. A módszer része, hogy a munkatársak között is vannak felépülőben lévő alkoholbetegek. A lelki és spirituális programok mellett a testedzés is szerves része a rehabilitációnak.

Az intenzív program három-hat hónapig tart. Ez az időszak a beteg állapotától és a kezelésben való haladásától függően változhat. A résztvevők távozásuk után egy éven át négy alkalommal ötnapos utógondozáson vesznek részt. Emellett javasolják számukra, hogy járjanak az AA valamelyik önsegítő csoportjába, amelynek megtartó ereje, a tagok tapasztalatainak megosztása az otthon védetségéből kikerülve is rendkívül nagy segítséget jelent a józanság melletti kitartásban. Az otthonba jelentkezőktől kéri a szakemberek: útjukat kezdettől kísérje egy hozzátartozó, aki ismeri gondjukat, s a leányvári időszak után is mellettük tud állni a mindennapokban. Római katolikus papok esetében ez a hozzátartozó lehet a legközelebbi kollégájuk (plébánosuk, káplánjuk vagy hitoktatójuk).

A tavalyi indulás óta tíz beteg hagyta el a házat. Egyikük nem fejezte be a terápiát, egyvalaki visszaesett, ketten nem jelentek meg az utógondozáson, hat emberről viszont tudják, hogy jól van.

Az alkoholprobléma - amely hazánkban közvetve vagy közvetlenül milliókat érint - az egyik legsúlyosabb egészségügyi gond Magyarországon. **A Leányváron megtapasztalható őszinteség, a közösség gyógyító ereje, a szakemberek értő kísérése segítheti a betegeket, hogy megtartó kapcsolataikat: életük alapját újraszervezzék.**

A Hivatásörző Ház lakói és munkatársai nem kergetnek illúziókat: tudják, a pusztító szenvedély rombolása, a mulasztások nem múlnak el nyomtalanul, mindent nem lehet jóvátenni. A felépülő betegek tisztában vannak sebezhetőségükkel, a visszaesés veszedelmével is. Erre szintén igyekeznek felkészíteni őket.

A Leányváron új életet kezdő papok szavaiból kihallatszik: megtörtségük mélyebb érzékenységet is szült bennük mások iránt. Így térnek vissza hivatásuk gyakorlásához, s talán egyre közelebb az emberekhez. Nem kis bátorságot, kitartást is rejtő példájukból erőt meríthetnek mindazok, akikhez - akár az övékhez hasonló bajukban - az Úristen küldi őket.

Szigeti László

ALKOHOLIZMUS: Mit kezdünk a józanságunkkal?

Alkoholista egyházi személyek gyógyulásában működik közre a leányvári Hivatásörző Ház, amely a gyógykezelésben az Anonim Alkoholisták Tizenkét Lépésére épülő Minnesota modellt alkalmazza. A rehabilitációs otthont működtető magyar Guest House alapítvány októberben kétnapos konferencián ünnepelte tízéves jubileumát. Összeállításunkat az előadók beszédeiből válogattuk össze.

- A Szentlélek kényszerleszállást hajthatott végre rajtam, mielőtt felhívtam Rajmund atyát - meséli József, görög katolikus atya a Felvidékről. - Azzal kezdtem: nehogy azt higgye, alkoholista vagyok, csak érdekel a leányvári lehetőség... Amikor a házba beköltöztem, meg voltam róla győződve, hogy itt majd megtanítanak intelligensen inni. Aztán láttam a sok-sok boldog józan embert, megéreztem a szeretet, amellyel körülvettek. **Itt, ebben a házban kezdtem újra embernek érezni magam.**

- Nem gyógyítok, nem változtatok meg, nem akarok meggyőzni senkit. Belső találkozásokat szervezek - árulja el titkát Magyar Balázs pszichiáter, a Hivatásörző Ház addiktológus főorvosa. - Tegnap este, amikor hazaérkeztem, a kislányom bambán nézett a szoba sarkába, miközben a feleségem szidta, hogy miért nem tanul... Így vagyunk az alkoholistákkal is. Az ókorban és a középkorban önmaguktól indított orvosok tevékenykedtek, ezt később felváltotta a „mindenáron mindenkit gyógyítani kell” jelszava. De ma már a szerződések korszakát éljük. A beteg „aláírása, pecsétje” nélkül nincs gyógyulás. Segíteni viszont csak az tud, aki a problémát láttatni képes. De ehhez előbb le kell ülni mellé, részt kell venni a gondolataiban, az álmaiban. A belső találkozások eredményeként bizonyos gondolkodási folyamatok megváltoznak, más irányba fordulnak, és fenekestől felforgatják az eddigi látszólagos belső rendet, kavargást, zavart, káoszt okozva. Ezzel párhuzamosan az életminőség is romlik, például „rosszabb” helyre kerül az illető, nehezebb lesz a szolgálat.

- **Nem az a probléma, hogy mit csináljak a szenvedélyemmel - magyarázza Iván, több mint tíz éve absztinens alkoholista, egy kármelita közösség előljárója - hanem, hogy mit kezdek a józanságommal.**

- Az Anonim Alkoholisták Tizenkét Lépése „saját felfogás szerinti Isten”-ről, vagyis a gyógyulás folyamatában átélt spirituális élményről beszél - egészíti ki Rajmund atya, az intézmény spirituális az eddig mondottakat. - Ez az élmény csak a józanság kezdete.

- A spiritualitás ott kezdődik, hogy hajlandó vagyok a lelkiismeretemmel foglalkozni - szögezi le előadásában Jakus Ottó, a Katolikus Alkoholistamentő Szolgálat lelkésze, maga is szabadult alkoholiista. - Mégis, a Hivatásörző Házban nem a spiritualitás az elsődleges. Itt egyházi személyek gyógyulnak, akik „spiritualitásból élnek” - rosszul. Van lehetőség koncelebrált szentmisére, breviárium, zsolozsma is van, de ez nem lelkigyakorlatos ház. Keddenként bibliacsoportot is indítottunk, de az atyák nem prédikálnak, nem teologizálnak, nem közölnek egymással biblikus ismereteket, hanem arról beszélgetnek, hogy nekik, akkor, ott mit mond a felolvasott Ige.

- A szenvedélybetegek gyógyulásához elengedhetetlen a hozzátartozók építő hozzáállása - világít rá Rafai Józsefné főnövér, az intézmény AI-Anon csoportjának vezetője - Nekik az AA tizenkét pontjából az első ötlet (tehetetlenség az alkohollal szemben, csak valamilyen felsőbb erő segíthet, ennek a felsőbb erőnek a gondjaira bízom magam, bátor erkölcsi leltárt készítek és beismerem Istennek, magamnak és egy másik embernek hibáim valódi természetét) kell szembenézniük.

- **Az ivás nem a visszaesés kezdete, hanem a vége** - hívja fel a figyelmet Robert Bob Martin, az Egyesült Államokban, Minnesotában működő rochesteri Guest House munkatársa, a visszaesés megelőzésének szaktekinétye. - Az alkoholizmus olyan krónikus betegség, amelynek része a visszaesés. Szerződészegés, amely a problémák „kiújuló” (látszólagos) megoldhatatlansága miatt következik be. Az étellel szembeni tehetetlenségünk állandó, de a kezelhetetlenség nem. A baj mindig a gondolkodásmóddal van.

- Nagy megkönnyebbülés volt Leányvárra kerülni - emlékszik vissza egy másik szabadult atya. - Nem kellett lelkipásztorkodni, a papi élet kinszenvedés volt. Most, három hónappal a terápia után, az utógondozás végeztével fáj, hogy újra mennem kell. Tékozló fiúként jöttem, aztán rádöbentem, hogy a tékozló fiú bátyja is én vagyok, de a tékozló fiú atyjának lelkületével.

Balogh Viktor

Alkoholista papok rehabilitációs otthona - Bort ittak

"Alkohol és drog: van kiút!" Ez volt a címe a Guest House Alapítvány hét éve megrendezett pannonhalmi konferenciájának, amelyen Várszegi Asztrik főapát ezt mondta: **"Joggal merül fel a kérdés, hogy mit keres az alkohol az egyházban. Az egyház, a kolostor része a társadalomnak, a szenvedélybetegség nem áll meg egy közösség kapujában sem."** A fórum után arról határoztak, hogy rehabilitációs otthont létesítenek szenvedélybeteg egyházi személyek részére.

Leányvár 1700 lelket számláló sváb falu, Dorog szomszédságában. Amikor a katolikus templomban megkondul a déli harangszó, az ún. Hivatásörző Ház kápolnájában is megkezdődik a szentmise. József és Raymund atya tartja a szokásos, napi istentiszteletet. A széksorokban kizárólag férfiak foglalnak helyet, tíz-tizenöt középkorú ember kíváncsi a prédikációra. A szertartás végén természetesen előkerül az áldozati kehely, ám Krisztus vére ebben a házban nem bor, hanem must alakjában ölt testet.

A misét celebráló atyákat nemcsak katolikus vallásuk köti össze a jelen levő hívekkel, hanem alkoholizmusuk is. A leányvári létesítmény az egyetlen olyan rehabilitációs otthon Európában, amit szenvedélybeteg, javarészt alkoholfüggő katolikus egyházi személyek gyógyítására hoztak létre.

Micsoda szégyen

A szentmise végeztével az atya és segítőtje visszateszi a szekrénybe a miseruhákat, és immár melegítőben indulnak ebédelni. József atya, aki az egyik nagyvárosból érkezett Leányvárra józanodni, áldást mond, majd ő is nekilát a rakott krumplinak. Józsefnek tizennégy év alkoholfogyasztás és jó másfél év "gondolkodási idő" kellett, hogy négy hónappal ezelőtt segítséget kérjen, és beköltözzön a Hivatásörző Házba.

"Világéletemben érzékeny fiú voltam, testileg-lelkileg egyaránt. Testvéreimet viszonylag korán elvesztettem, s egy regény sem lenne ahhoz elég, hogy felsoroljam, milyen betegségeken mentem át, hányszor voltam a halál

kapujában. Mindazonáltal sohasem volt kétséges számomra, hogy a papi hivatást választom. A felszentelés után egy kis dunántúli faluba kerültem, ahol az élet természetes része volt a borfogyasztás. **Jó ideig semmi bajom nem származott az ivásból, ám egy idő múlva azon vettem magam észre, hogy kívánom az alkoholt, nélküle képtelen vagyok funkcionálni. Ekkor már szerként használtam az italt, ami egyrészt remekül csökkentette a szorongásaimat, másrészt egyfajta teljesítményfokozóként is hatott, hiszen négy-öt ember napi munkáját végeztem egymagam.** Persze nálam is kialakultak a védekező mechanizmusok, egy ideig azzal áltattam magam, hogy bármikor abba tudom hagyni. De nem ment: próbáltam beosztani a napi adagomat, nem gondolni rá, csak este inni, de végül mindig az üveg mellett kötöttem ki. A helyzetem négy-öt éve fordult komolyra, amikor már egyes munkáimat is képtelen voltam elvégezni, pihenőnapot kértem."

József atya ennek ellenére sem vett részt hosszabb kórházi kezelésen, háziorvosa sem mert szembesíteni alkoholizmusával és depressziójával.

"Szenvedtem a csendtől és a magánytól. Azt hittem, hogy a hívóim mit sem sejtene az iszákosságomról, miközben mindenki mindenről tudott, de senki sem állt elém segítő szándékkal, azzal, hogy baj van. A doktorok is részt vettek a tagadás játsszában, kimerültséget diagnosztizáltak, hiszen ki merne egy katolikus papot szembesíteni azzal, hogy alkoholista."

Bár József tudott a Hivatásörző Ház létezéséről, paptársai komoly fejmosása kellett, hogy fontolóra vegye a rehabilitációt. "Felkerestek, és kőkeményen szembesítettek azzal, hogy innen nincs tovább. Orvosi segítségre van szükségem, vagy meghalok. Noha semmi újat nem hallottam, mégis megkönnyebbültem, hogy ezt végre valaki kimondta."

A nagy beszélgetés után mégis több mint egy évnél kellett eltelnie ahhoz, hogy a terápia mellett döntsön. Szégyenből halogatott. "Hiába építettem iskolát a városomban, újítottam fel számos templomot. Egyetlen dolog motoszkált a fejemben: pap létemre bűnös vagyok, mert alkoholista lettem. Hogyan néztek így a nyájam szemébe?

Másrészt gyötört az önvád, ha ide kerülök, agg szüleim nem élnek túl a szégyent, mivé süllyedt pap fiuk." Az atya elmondta, hogy a sok komoly betegségből mind kigyógyult, de a legsúlyosabb, az alkoholbetegség most már megmarad a haláláig. És hogy nem iszik, azért őszintén hálát ad Istennek. Megélhette azt is,

hogy szülei láthatják több mint 100 napos józanságát, és nem aggódnak többé. A szégyen, amitől félt, szertefoszlott.

A büntudattal küszködő papon később sokat segített a Hivatásörző Ház egyik munkatársa, Raymund atya, aki nem morális véteknek, hanem betegségnek tartja az alkoholizmust. A Domonkos-rendi szerzetes ugyancsak alkoholbeteg, ám kilenc éve nem iszik szeszt, s a ház 2004-es megalakulása óta józan alkoholistaként, úgynevezett "kísérőként" dolgozik a terápiában. Tanúságtétele szerint akkor kapta vissza az életét, amikor többszöri kórházi kezelése után rendtársai válaszut elé állították. A szigetvári alkoholológia speciális, a "Minnesota-modellen" alapuló *(bővebben: A tagadás betegsége, Magyar Narancs, 2008. szeptember 4.)* programján kötött ki 1999-ben, és azóta is tartja józanságát. "Korábban piederstálon álltak. Ők voltak mindenben a meghatározó személyek. Láttam olyan kis falut, ahol a plébánost tartották a falu eszének. Éppen ezért ott a kísértés, hogy a terápiában is megkérdőjelezhetetlen tekintély akar lenni. Eddig mindig csak segítséget és tanácsokat adott, most neki kell elfogadnia, ráadásul többnek tartja magát a többi alkoholistánál. Észrevettem, a papokban él a reflex, hogy védjék a mundér becsületét, azaz ha feltárják saját gyengeségeiket, az egész papságról állítanak ki negatív véleményt a kívülállók."

A tizenkét férőhelyes házban a szerzetesen kívül további két józan alkoholista segít, ugyanis azt már a szakma is elismeri, hogy a "sorstársak", az alkoholizmusból felépült személyek példaértékű szerepet töltenek be a még szenvedők kijózanodásában.

A "kísérők" mellett komplex orvosi csapat is részt vesz a munkában: belgyógyász, addiktológus, pszichiáter, pszichológus és lelkigondozó foglalkozik a betegekkel. A ház az ép testben ép lélek szlogent is komolyan veszi: csocsó és pingpongasztal mellett konditerem is van, a kötelező reggeli torna pedig a féléves, gyógyszermentes terápia része.

Amerikából jött

Először 1993-ban merült fel, hogy megoldást kellene találni az alkoholista papok gyógyítására, mivel az egyház sem tudott mást, mint a néhány napos kórházi gyógykezelést, vagy az áthelyezést, ami persze csak addig működött, amíg az iszákos atya botrányt nem okozott az új helyen is. A szembesülésben szerepet játszott a tengeren túl élő gyógyult alkoholista, Rauch László atya, aki az itthoni elkeserítő állapot láttán javasolta, hogy amerikai mintára hozzanak

létre egy olyan "vendégházat", amely a szenvedélybeteg egyházi személyekkel foglalkozik. Rauch közbenjárásával Ternyák Csaba érsek, a Püspöki Konferencia akkori titkára látogatást tett a michigani és a rochesteri *Guest House*-okban, és látogatásakor az amerikai magyarok összedobtak 20 000 dollárt a Magyar Guest House Alapítvány létrehozására.

Az áttörést az alapítvány 2001-ben és 2002-ben tartott pannonhalmi konferenciái jelentették: ekkor ugyanis az egyház részéről kinyilvánították, hogy a katolikus papságot sem kerülheti el a szenvedélybetegség. A Püspöki Konferencia 2002-ben vásárolta meg az ideális helyen lévő, ám kihasználatlan leányvári ingatlant. A tizenkét férőhelyes Hivatásórzó Házat végül 2004 szeptemberében adták át, s Erdő Péter bíboros áldotta meg.

Az otthon motorja egy fiatal addiktológiai szakember, Hidász Zoltán lett. Az intézményvezető korábban az esztergomi ideggondozóban foglalkozott alkoholistákkal, a narkológiai képzés és az addiktológiai konzultáns szak elvégzése után a Katolikus Caritas "Rév" Szendvedélybeteg-segítő Szolgálatánál dolgozott tanácsadóként.

"Egy józan alkoholista pap, Jakus Ottó, a Katolikus Alkoholistamentő Szolgálat munkatársa keresett fel, hogy az egyház rehabilitációs otthont létesít. Kérdezte, volna-e kedvem közreműködni. Persze hogy volt."

Hidász Zoltán megbízatásakor kijelentette, hogy kizárólag jól felkészült, szakemberekből álló csoporttal, és komplex terápia segítségével tudja megvalósítani gyógyító programját. "Összeültünk néhányan, és elgondolkoztunk a programon. Terápia ugyanis sokféle létezik, de a magyarországi adatok és a Guest House eredményei is egyértelműen a Minnesota-modell mellett szólnak. Ennek a módszernek utóélete is van, senkinek nem engedik el a kezét: ha lelkiismeretesen látogatják az AA gyűléseket, ideális esetben az egész életen át tart a felépülés. Segítséget kértünk a szigetvári alkoholológia vezetőjétől, Szikszay Petronellától, aki hozzájárult a már bejáratott programja átvételéhez, sőt dolgozóink gyakorlati tapasztalatokat is szerezhettek Szigetváron. Egyházi intézmény lévén mi természetesen reggeli imával kezdjük a napot, este pedig hálát adunk. A zsolozsma és a napi mise elengedhetetlen része a felépülésnek, a szertartásokat az itt kezelt papok tartják meg."

A megalakulás után a ház vezetői valamennyi egyházmegyét végiglátogatták, ismertették a terápia működését. Olyan beteget is magukkal vittek, aki megosztotta felépülését. A fogadtatás vegyes volt, hiszen a papság körében többnyire nem tartják betegségnek az alkoholizmust. Hidász szerint leginkább a helyi püspök hozzáállásától függ, hogy érkeznek-e szenvedélybetegek az adott körzetből, és élnek-e a ház által nyújtott lehetőséggel.

"Elsősorban dunántúli nagyvárosokból jönnek a felépülni vágyó papok, de egyre több határon túli is ránk talál. Az egyházi személyek általában a felettesük javaslatára jönnek a terápiára: felelős lelki vezetőként a püspök szólítja fel az érintett papot, hogy kérjen segítséget. Olyan is előfordult, hogy a pap jelentkezett, hogy be szeretne vonulni."

Mivel a Hivatásörző Ház nem egészségügyi, hanem szociális intézmény, nincs szerződésük az egészségbiztosítási pénztárral. "A terápia költségtérítéses, havonta 45 000 forintot kell fizetniük a kezeltnek - mondja Hidász Zoltán. - Ez napi 1500 forintot jelent, ami természetesen nem fedezi a valós költségeket. A legfőbb bevételi forrásunk a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által nyújtott pénzbeli támogatás, valamint az állami normatíva, ami jelenleg személyenként 700 000 forint egy évre. De meggyőződésünk az is, hogy a felépülésnek ára van, ezért fontos, hogy a kezelt is fizessenek."

Az eddigi eredmények a terápia hatékonyságát igazolják, a 2004 óta gyógykezelt papok többsége megtartotta józanságát. "Minden betegről tudunk, és tartjuk velük a kapcsolatot: meghívjuk őket a rendezvényeinkre, lelki gyakorlatainkra."

Tavaly huszonhárman fejezték be a fél éves terápiát, huszonegyen ma is józanok. Püspöke válogatja, hogy új körzetbe helyezi-e át az érintettet, vagy visszatérhet a régi helyére. A tapasztalatok szerint az egyházi személyek a kezelés után hitükben is megerősödnek, a hívek pedig általában pozitívan fogadják a hiteles feltárulkozást.

Péterfi Judit

„A függőség rosszindulatú, gyógyíthatatlan, halálíg tartó betegség!”

2011. 09. 23., péntek

Ritkán adatik meg olyan orvossal beszélgetni, aki Istenbe vetett hitével szeretné látni a szenvedélybetegségeket és a terápiát. A felépülés sajátos lehetőségeiről dr. Magyar Balázs pszichiáter főorvossal, addiktológussal beszélgettünk, aki az Esztergom melletti Leányvár Hivatásórző Házának szakmai vezetője.

Tevékenysége nem ismeretlen vidékünkön: az általa vezetett intézményben sokan gyógyultak, ugyanakkor gazdag szakmai gyakorlatának fényénél segítséget, eligazítást nyújtó írásokat közöl. Legutóbb a székelyudvarhelyi Szent Pio Lelkigyakorlatos Házban a gyulafehérvári kispapoknak tartott képzést. Az ötnapos előadásorozat és kiscsoportos megosztás továbbképzés jellegű volt, hogy a szenvedélybetegségekről egy kicsit többet tudjanak meg, de befoglalták a lelki épülést is. Hiszen jövődő szakmájuk feljogosítja majd őket, hogy szenvedélybetegekkel jócskán foglalkozzanak. Lehetőség volt, hogy elmélyüljenek abban is, nekik nincs-e valami szenvedélyük. A csoportban azt gyakorolták, hogy tudjanak önmagukról jobban beszélni – elakadásaikról, problémáikról. Lássanak olyan megoldásokat, melyeket egy szakember 25–30 év után máshogy lát, mint egy kezdő lelkész. A leggyakoribb szenvedélyekről ejtettek

szót. A legfenyegetőbb, legégetőbb nem annyira a szintetikus drog, sokkal inkább az alkohol-, a kapcsolat-, a játék-, a vizuális függőségek – ezek a kor legnehezebb függőségi kórképei.

Nem képzelem magáról a beteg...

A Hivatásőrző Ház (HH) 12 főt befogadó intézmény, katolikus papok szenvedélybeteg-rehabilitációjára indult, a Magyar püspökkari konferencia pénzügyi támogatásával, de civileket is befogadtak. A Minnesota-módszerrel működő házban a terápia első harmadának lényege, hogy kialakuljon az egészséges betegségtudat. Hogy a beteg betegnek érezze magát – nem szégyen, nem bajba jutott, nem bűnös ember. Úgy tekintsen magára, ahogy ma egy szakember gondolkodik róla – harmonikusan tudjanak beszélgetni ebben a meggyőződésben. Az egészséges betegségtudatért meg kell dolgozni! Második harmada: a pszichoterápia és spirituális technikák alkalmazása – gyógyszert alig használnak, ez is a Minnesota-módszer egyik ismérve.

Hogy a „megtérés” egyenlő lenne a gyógyulással? Megtévesztő és hamis képzet! A felépülés lényege – így hívják a folyamatot –, hogy a beteg nem képzelem többet magáról, hogy újra vagy egyáltalán szociális ivó lehet. Az absztinenciát – a szer távol tartását – először mint célt, majd mint eszközt használja. A józanság több, mint hogy nem iszik, több, mint hogy nem sóvárog arra a szerre, hanem amikor örömet leli az absztinenciában. A függőség rosszindulatú, gyógyíthatatlan, halálig tartó betegség. Nem lehet leszokni az alkoholoról (drogról, cigarettáról és egyéb szerekről), mint ahogy a rákbetegségről sem lehet „leszokni”. A visszaesés lehetőségei megmaradnak az utolsó pillanatig. Sőt, a szenvedélybetegségben még nagyobb kockázatok vannak. Nem könnyen lehet szabadulni tőle. Vannak nehezebb és könnyebb időszakok. Megoldás: nem fogyasztja azt a szert.

Kapcsolatfüggés és környéke

A szerek mellett vannak a viselkedési függőségek, ilyen a kapcsolatfüggés, amiről általában kevés szó esik. Mennyire elterjedt és milyen súlyos következménnyel jár, ha valaki elveszíti autoritását,

lelki egészségét? Rabjai egymásnak: a kapcsolat lesz oltár, azon áldoznak különböző módon, újabb és újabb szenvedéseknek ágyaznak meg. Nem tehető egyenlővé az intimitásnak és a kapcsolatnak a felmagasztalása – két különböző dolog. Kóros a kapcsolatfüggőknél: minden hangsúly azon van. „Kevesebbet érek, mint a mi kapcsolatunk.” Sokszor egy ember is tudja játszani a másikkal, de ha megtalálja a „társát”, akkor kölcsönösen függenek egymástól. Pap ember esetében gyakran előfordul: a hívő függ papjától. A papfüggés, egyház- vagy vallásfüggés – különböző síkokon zajlanak.

A kóros játékfüggőség a legkomolyabb viselkedési zavarokat okozza, sok pénzbe kerül, és nagyon nehezen gyógyítható. A szex-, videó-, internet-, pornó- mind-mind a viselkedésfüggőség tartományába tartozik. Beszélgettek arról is, hogyan függ össze fejlődésünk saját problémáink megoldásával.

Visszaszoktatás

A Minnesota-terápia harmadik fázisa a visszaszoktatás. Nem a leszálalékolásra, nyugdíjra dolgoznak: a társadalom kapja vissza papját, dolgozóját. Egy egészséges ember haláláig tudjon jóízű munkát végezni. Jó tapasztalatok születtek. A házban hét év alatt száznál több egyházi személy és civil került ki győztesen ebből a betegségből. 20 százaléknyi visszaesés történt, ami nem végleges visszaesés. 80 százalékban többéves stabil józanságok látszanak. A felépülés folyamatában fontos: ugyanoda kerüljön vissza, ahonnan eljött, bizonyítson, folytassa felépülését. Tapasztalat: az emberek „meghálálják”, ha józan a papjuk. Például a férfiak beállnak gyónni. A cinikusok visszarántanak: próbálnak tölteni neki. Amikor elutasítja, tiszteletet vált ki, és elkezdődnek a nagy beszélgetések.

Prevenció – másképp

E sorok írója szemtanúja lehetett egy váratlan, nem megszervezett látogatásnak, illetve találkozásnak. Amint megtudták néhányan azok közül a papok közül, akik a Hivatásórző Házban végezték el a hat hónapos terápiát, hogy Magyar Balázs Székelyudvarhelyen tartózkodik, meglátogatták. Örömet, bátorítást és kötődést látott a

szemlélő a találkozásban.

„Nem megszervezett látogatás volt, és nem is akartunk ezzel didaktikusak lenni a kispapok előtt” – mondta el később az interjú során dr. Magyar Balázs. – Nagy jelet látok ebben. Spontán vállalták, hogy saját felépülésükről valljanak. Fontos, hogy megtaláljuk helyes viszonyunkat betegségünkhöz: ahhoz beszélni kell róla. Aki nem tud beszélni betegségéről, visszaesik. Úgy csökken a szégyenérzet is, úgy kerül jó „betegségkapcsolatba” a józanodó, gyógyuló. A teológusokban sok kérdés megfogalmazódott a vallomások kapcsán, amit fel is tehetek. „Köztük is ott vannak a potenciális betegek, csak még nem tudják. 25 éves korában még senki nem tudja, hogy lesz-e egyáltalán, és milyen szenvedélybetegsége lesz – summázta a szakember. Megtanulták, beszélni kell róla, megkeresni a megfelelő segítőköt – ez mindenkire vonatkozik. Segíthet a pap is híveinek a szakember megtalálásában. „Könnyeimmel küszködtem, végighallgatván ezeket a történeteket – vallotta meg a főorvos. – Az évek folyamán újabb aspektusba kerültek az egyéni történetek: 5–6 évet józanul töltve másképp beszél „betegkarrierjéről”. Ennél jobb prevenciós megoldást nem is találhatnánk: látta a megtört arcú, de újra reményt hordó embereket nyilatkozni. Volt olyan is, aki elmondta, most boldogabb, mint primiciás korában – egy érv, hogy vegye komolyan saját betegségét”.

Nem kell félni a szakembertől!

Korunk ózdkodik a pszichiátriai beavatkozásoktól, ami a múlt rendszer következménye – nyomatékosította Magyar Balázs. – Sokkal több negatív, manipulatív lehetőséget képzelnek a pszichiáterről, mint amennyire az valójában képes – a tudatlanságnak, a tájékoztatatlanságnak a következménye. Nekünk nem plakátokat, reklámokat kell támogatnunk a megelőzésben. Fontos, hogy a család, a közvetlen környezet hogyan áll hozzá. Nem sok figyelmet fordítottunk, nem gondolkodtunk el azon, hány addiktív ember van családjukban. Egy addiktív ember hétszeres rizikófaktort jelent. Ha két ágon jön – hatványozódik. Ha valaki nem iszik alkoholt egész életében, arra nem azt mondjuk, hogy egy szabad ember. Így tudja kivédeni, hogy rabja legyen. A

teljes visszautasítás ugyanolyan rizikófaktor. A szociális ivás lenne a cél, de erre csak az egészséges ember képes.

Erdélyben például a pálinkafogyasztás nem veszélytelen! Benne van a „hétköznapi liturgiában”, szinte naiv lesz ebben a vonatkozásban mindenki. Nincs reggel pálinka nélkül, nincs fájdalom pálinka nélkül! A hétköznapiok részének tekintik: ezt újra kell gondolni! – tanácsolja a szakember. Amikor egy erdélyi ember átkerül a Hivatásórző Házba, megdöbben: teljesen el akarják hagyni az alkoholt? A liturgia része a bor misztériuma. Felépülő, józanodó, józan papjaik musttal miséznek.

Ami kimaradt

Még szót ejtettünk a nagyon veszélyes női alkoholizmusról, a fiatal lányok vasárnapi töményital-fogyasztásának elharapódzásáról. Hogy ki szólhat, ha a függőség eluralkodik, kire hallgat a beteg? Amit tudni érdemes: ha rossz időben, rossz módon közöljük, nem hozza meg gyümölcsét. Tudunk-e kívülről motiválni? A mellélülés, a kompasszió beválik – és a rendelő ajtajában már nem történhet baj.

Molnár Melinda

Névjegy

Dr. Magyar Balázs pszichiáter, addiktológus főorvos 1956-ban született Budapesten. Kutatási területe: a kiegészítő tünetek korai diagnosztizálása és kezelése a segítő hivatásúak körében. Előad, tréningeket szervez, konzultatív segítséget nyújt az érdeklődőknek. 1994-től a Zuglói Egészségügyi Szolgálat addiktológiai rendelőjének vezető főorvosaként dolgozik. Ugyanakkor a külföldi és a hazai tapasztalatok felhasználásával segíti a Hivatásórző Ház munkáját.

Hivatásórző Házhoz kapcsolódó linkek:

<http://www.hivatasorzo.katolikus.hu/page14/page14.html>

<http://leányvár.cylex.hu/ceg-info/hivat%C3%A1s%C5%91rz%C5%91-h%C3%A1z-rehabilit%C3%A1ci%C3%B3s-otthon-891841.html>

http://www.szepi.hu/irodalom/kedvenc/kc_065.html

<http://sztkereszt.blogspot.hu/p/kalman-anya.html>

<http://sziklavar.hupont.hu/8/irasaink-2>

A Hivatásórző Házba kerülés útja:

- A beteg telefonon (06/33/523-915) írásban vagy személyesen jelentkezik.
  - Időpont egyeztetése szakvizsgálatra.
- A szakvizsgálat eredményétől és helytől függően Hivatásórző Házba történő beköltözés.

Intézményvezető: Hidász Zoltán

Cím: 2518 Leányvár Erzsébet u.127.

Tel: 06/33/523-915; 06 30 749 26 42

Fax: 06/33/523-916

E-mail: hidzoltan@invitel.hu

Honlap: www.hivatasorzo.hu